Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 296 (4694).
30 ДЕКАБРЬ 1981 й.
ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Тонгги газеталарда

«Қардошлик оиласида буюк мақсад сари» — «Правда» газетасининг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

СССР Фанлар академиясининг 29 декабрь куни Москвада бўлиб ўтган умумий йиғилиши сессиясида биотехнологияни янада ривожлантиришда совет фани эришган муваффақиятлар акс эттирилди, Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзолари ва мухбир аъзолари сайланди.

Учишни бошқариш маркази хабар беради: «Салют—6» орбитал илмий станцияси космик фазода эллик бир ойдан бери ишлаб турибди. У 29 декабрь Москва вақти билан соат 12 гача Ер теварагини 24.450 марта айланиб учди.

Ҳозирги вақтда станция 1981 йилнинг 19 июнида туташтирилган «Космик—1267» Ер сунъий йўлдоши билан биргаликда автомат режимда учишни давом эттирмоқда.

Белгиланган программага мувофиқ узоқ орбитал учиш шароитларида иккала космик аппаратнинг ускуналари ва аппаратлари синаб кўрилмоқда. Жумладан, станцияни турли мўлжал олдириш режимларида унинг энергия таъминоти ва термик ростлаш системалари ишининг самарадорлиги текшириб чиқилди.

ҚУРИЛИШ МАЙДОНЛАРИДА

ФАРЗАНДЛАР ҚУВОНСИН ДЕБ

Тошкент Қурилиш Бош бошқармасига қарашли 153-қурилиш трести 39-қурилиш бошқармасининг меҳнатсевар бунёдкорлари фарзандларимиз учун кўплаб болалар боғчалари, мактаблар қуриб, янги йилда фойдаланишга топширмоқдалар. Бинокорлар пойтахтимизнинг Фрунзе районидаги Хлопковая кўчасида «Таштекстильмаш» заводи ишчиларининг фарзандлари учун 160 ўринли болалар боғчаси бунёд этишяпти. Қурилишда айни кунларда сайқаллаш ишлари ниҳоясига етай деб қолди.

Бинокорлар «СССР 60 йиллигига—60 зарбдор ҳафта» ҳаракатида фаол иштирок этиб, қувончли натижаларга эришмоқдалар.

БУГУН

қурувчилар объектда умумий қурилиш ишларини муддатидан ўн кун илгари туаллашга муваффақ бўлдилар. Злобин методи асосида меҳнат қилаётган азамат бунёдкорлар янги йилни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга астойдил киришганлар.

Р. Ҳамитов 20 йилдан бери «Подъемник ишлаб чиқариш бирлашмасининг механика цехида токарь бўлиб ишлаб келмоқда. Коммунистик меҳнат зарбдори кунлик план-топшириқларини 200 процентга етказиб адо этиш билан бирлашмада ном қозонган. У социалистик мусобақада пешқадамлик қилиб, айни пайтда 1983 йилнинг январь ойи ҳисобига маҳсулот топширмоқда.

СУРАТДА: социалистик мусобақа ғолиби Р. Ҳамитов.

И. Шонноғомов фотоси.

СССР 60 ЙИЛЛИГИГА — ЗАРБДОР ҲАФТАЛИК

ЗАРБДОР ЙИЛГА — ЗАФАРЛИ ЯКУН

93 МИНГ ХОНАДОНГА

Тошкент газ аппаратлари заводи коллективининг беш йилликнинг биринчи зарбдор йилида ишлаб чиқарган газ плиталари 93 минг хонадонга етади. Икки конфорли замонавий газ плиталари ишлаб чиқариш ва реализация қилиш планини коллектив муддатидан ўн икки кун илгари бажарганлиги ҳақида ғалаба рапорти берди. Тежалган кунларда планга қўшимча равишда 250 минг сўмлик газ аппаратлари буюмлари ишлаб чиқарилишига муваффақ бўлинди.

— Корхонамизда тайёрланаётган газ плиталарига йилдан йилга эҳтиёж тобора ортиб боряпти, — деди бирлашма бош директори Х. Мансуров. Бирлашма бош корхонасининг цехларида газ плиталари билан бир қаторда кўчма газ плиталари, това каби халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқарилияпти. Тайёрланаётган буюмлари мамлакатимизнинг уч юздан ортиқ шаҳарларида бунёд этилаётган янги уй-жой биноларига етказиб берилияпти. Халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш ҳажми бу йил 15 процент кўпайди.

Зарбдор йилни зарбдорларча якунлаган илғор коллектив беш йилликнинг иккинчи йилида янги хил маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштиришни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Бу янги маҳсулот— хоналарни иситадиган ҳамда иссиқ сувни ошхона, мўрча ва бошқа хоналарга етказиб берадиган қозондир.

АНЪАНАГА САДОҚАТ

4-дон маҳсулотлари комбинати Ҳамза районининг пешқадам саноат корхоналаридан саналади. Мана бир неча йилдирки, бу коллектив Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқиб, кўчма Қизил байроқни қўлда сақлаб келяпти. Ўтган йили коллективнинг номи СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари Виставкасидаги Бутуниттифоқ «Ҳурмат тахта»сига ёзилган.

Коллективнинг ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилидаги фаолияти ҳам самарали бўлди. Цехлар ва сменаларнинг меҳнат коллективлари КПСС XXVI съезди қарорларини бажариш учун қатъият билан кураш олиб бориб, яхши меҳнат кўрсаткичларини қўлга киритдилар. Натижада шу йил 15 декабрда корхонада маҳсулот реализация қилиш бўйича йиллик топшириқ муддатидан аввал адо этилди. Бу вақт мобайнида савдо тармоқларига 56.625 минг сўмликдан ортиқ юқори сифатли маҳсулот етказиб берилди. Меҳнат унумдорлигини ўстириш топшириғи 104,5 процент адо этилди.

БУГУН

корхона коллективининг йиллик планга қўшимча реализация қилган маҳсулоти 3 миллион сўмга етди. Корхонада ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили план ва мажбуриятларини муваффақиятли адо этиш учун давом этаётган мусобақада омухта ем цехи коллективи пешқадамлик қиляпти. Бу цех коллективи йиллик топшириғини корхонада биринчилардан бўлиб бажарди.

ЯНГИ ЙИЛДА— ЯНГИ МАҲСУЛОТ

Тошкентдаги чармгалантерея фабрикаси коллективи ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилашга қаратилган қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган аёллар кавуши яқинда давлат Сифат белгиси билан тайёрлана бошланди. Ноябрь ойида бу маҳсулотдан 3 минг сўмлик ишлаб чиқарилган бўлса, декабрь ойида 8 минг сўмликка етказилди. Бу маҳсулот тикилишининг бежиримлиги ва нафислиги билан харидорларга манзур бўлмоқда. Маҳсулотни Асадилла Назруллаев бошчилик қилаётган участка меҳнатсеварлари тикишади. Улар ойлик план топшириқларини 120-125 процент адо этиб, ҳозир 1982 йил ҳисобига маҳсулот тайёрлашмоқда.

БУГУН

фабрикада яна янги тўрт хил маҳсулот ишлаб чиқарила бошланди. Янги йилда яна икки маҳсулот — аёллар ва болаларнинг сунъий қоракўлдан тикилаётган нимчалари «Н» индекси билан ишлаб чиқарилиб, давлат Сифат белгисига тақдим этилади.

Шу кунларда корхонада «СССР ташкил топган куннинг 60 йиллиги» шарафига ўтказилаётган зарбдор ҳафталиклар муваффақият билан якунланмоқда.

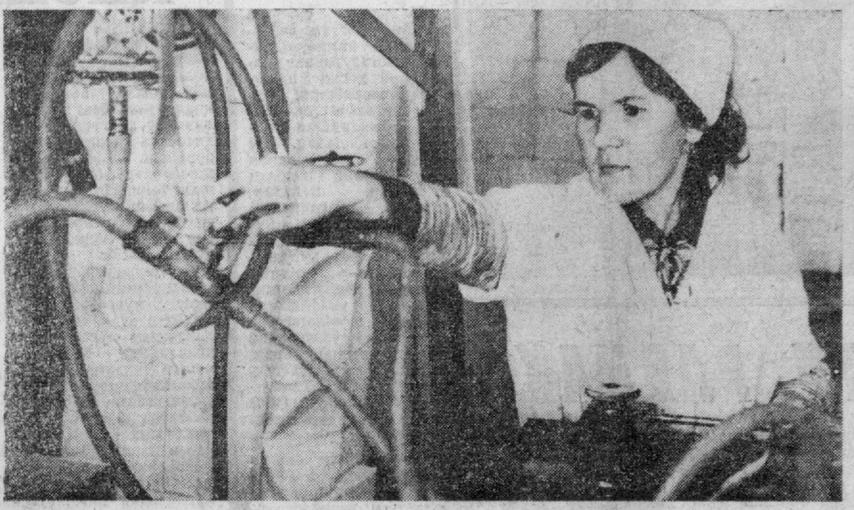

Сожида Галиакбарова саккиз йилдан бери шаҳримиздаги химия-фармацевтика заводининг гелен цехида меҳнат қилиб келади. У тайёр дориларни шишаларга қуйиш операцияларини пухта ўзлаштириб олганлиги сабабли смена топшириғини мунтазам ортиғи билан бажармоқда. Социалистик мусобақа ғолиби С. Галиакбарова ўз касбининг сир-асрорларини ёшларга сидқидилдан ўргатяпти.

СУРАТДА: Сожида Галиакбарова.

Х. Мирзакаримов фотоси.

БОЛАЛАРГА СОВҒА

Пойтахтимизнинг кўпгина районлари қатори Ленин районида ҳам бир қатор турар жой бинолари, кўркам мактаб, болалар боғчалари, маданий-маиший ҳамда маъмурий объектлар бунёд этилиб, ҳамшаҳарларимизга туҳфа этилмоқда.

Районнинг Парвона кўчасида ана шундай объектлардан бири — 320 ўринли болалар боғчаси қурилиши қизғин олиб борилмоқда. Ушбу бино қурилишининг замонавийлиги ҳамда архитектура кўринишининг кўркамлиги билан кўча ҳуснига ҳусн қўшади. Болалар боғчасини Тошкент қурилиш Бош бошқармасининг 3-қурилиш трестига қарашли 5-қурилиш бошқармасининг серғайрат бригадалари бунёдга келтиришмоқда.

БУГУН

ана шу болалар боғчасида трест пардозлаш бригадалари сайқаллаш ишларини бошлаб юбордилар. Қурувчилар ушбу болалар боғчасини январь ойида топшириш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Республика бўйлаб

МАМЛАКАТНИНГ ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАРИ УЧУН

АНГРЕН (Тошкент области). Ангрен керамика комбинатида янги цех ишга тушди. У йилига 1,8 миллион квадрат метр қимматли кошин — йирик метлах плиткалар пишириб чиқаради. Цех муддатидан бир йил аввал — 40 ой ўрнига 28 ойда қуриб битказилди. «Узбекшахтострой» трестининг коллективи темирбетон конструкцияларни йириклаштириб йиғишни қўллаш туфайли шунга эриша олди. Машина-ускуналар ҳам блок методи билан монтаж қилинди.

— Қурилиш икки миллион сўм арзонга тушди, — деди комбинат директори Т. Исломов. — Технологик линиялар кетма-кет ишга тушириб борилди ва сўнгги, тўртинчи линия юргизилган пайтда дастлабки линиялар ўнлаб минг квадрат метр плитка ишлаб чиқарганди.

Ангрендаги комбинат маҳсулоти Ўрта Осиёдаги янги қурилишлардан ташқари Болтиқ бўйи республикаларига, Узоқ Шарққа ва Узоқ Шимолга ҳам юборилади. Плиткага бўлган талаб кўплигидан комбинатини реконструкция қилиш учун шу беш йилликда 32 миллион сўм сарфланади. Санитария, фаянс буюмлари ишлаб чиқаришни икки баравар кўпайтириш кўзда тутилмоқда, ғишт пиширадиган янги цех қурилади. Бу ердаги кўмирни қазиб олаётганда қўшилиб чиқадиган арзон каолин комбинатга хом ашё бўлиб хизмат қилади.

АМУ ОРҚАЛИ ЯНА БИР КЎПРИК

ТЕРМИЗ. Термиз яқинида Амударё орқали кўприк қуришда навбатдаги иш босқичи бажарилиб бўлди. Анатолий Лисенков бригадаси кўприкнинг еттинчи қанотини монтаж қилиб бўлди. Қанот буюк дарёнинг жанубий Афғонистон соҳилидан бошлаб йиғилди. Бу вазифа муддатидан анча тез — уч ҳафта ичида бажарилиб бўлди.

Энди монтажчилар кўприкнинг саккизинчи қанотини ўрнатиш учун яна шимолий соҳилга ўтадилар.

Қурувчиларнинг социалистик мажбуриятларига кўра, Совет Иттифоқи билан Афғонистонни боғлайдиган автомобиль ва темир йўл кўприги орқали қатнов 1982 йилнинг майида очилади. Бинобарин, қурилишнинг нормадаги муддати бутун бир йил қисқаради.

(ЎзТАГ).

ИШЧИ КЛУБЛАРИДА

МЕҲНАТ МАДҲИ

«Ташсельмаш» заводининг клубида корхона меҳнатчилари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақада пешқадамлик қилаётган коммунистик меҳнат зарбдорлари, рационализаторлар тўпландилар. Улар орасида шу йилнинг ўзида 1982 йилнинг турли ойлари ҳисобига меҳнат қилаётган таниқли ишчилар бор. Булар М. Мўйдинов, Т. Степаненко, В. Яновский ва бошқалардир.

Байрам арафасида ўтказилган бу маросимда ҳурматли меҳмонларни корхонанинг «Контраст» вокал-чолғу ансамбли қизғин табриклади. Бу ансамблда слесарь-йиғувчи, комунистик меҳнат зарбдори Г. Фёдоров, колипловчи А. Хрипунов ва бошқалар бор. Ижодий коллектив янги концерт программаси билан байрам қатнашчиларини мамнун этди. Шунингдек, «Бахтли болалик» хореографик коллектив ҳам ўз санъатини намойиш этди.

РАЙОН ЧИРОЙ ОЧМОҚДА

Сергели райони пойтахтимизнинг кенжа районларидан бири. Лекин бу ерда бунёд этилаётган қатор уй-жой бинолари, янги массивлар унинг истиқболи порлоқлигидан далолат бериб турибди. Улуғвор ўн биринчи беш йилликнинг тўнғич йили ниҳоясида бу ерда 34 минг квадрат метрдан зиёд уй-жой бинолари фойдаланишга топшириш учун тайёрланди. «Сергели—4», «Қўйлиқ—5 б» массивларида ва Ким Пен Хва кўчаларида қад кўтарган беш қаватли уй-жой бинолари шулар жумласидандир. Шу нарса диққатга сазоворки, янги уйларнинг квартиралари планировкаси такомиллаштирилган.

Бу биноларнинг қурилишини асосан «Главташкентстрой»га қарашли 1-уйсозлик комбинатининг коллективлари олиб бормоқдалар. Михаил Ошченков, Зинур Фасхуддинов, Михаил Шепелевич ва бошқалар бошлиқ бригадалар пардозловчилар билан ҳамкорликда ишлаб, янги йил арафасида учта уйни тайёр қилдилар.

«Сергели—4» массивидаги ҳар бири 90 квартирали учта уй, «Қўйлиқ —5» массивидаги иккита ётоқхона, Ким Пен Хва кўчасидаги 70 ва 40 квартирали иккита уй яқин кунларда эгалари билан файзли бўлади. Уй-жой биноларининг комплексида аҳолига қулайлик яратиш мақсадида маиший хизмат, савдо бинолари, мактабгача ёшдаги болалар ва бошқа муассасаларнинг бинолари бўлиши кўзда тутилган.

ТЕАТР ПРЕМЬЕРАЛАРИ

М. Горький номли Давлат рус академик драма театри И. Ольшанскийнинг «Маликанинг туғилган куни» музикали эртак премьерасини кўрсатди. Кўшиқ ва рақсларга бой бўлган бу қувноқ спектакль мактаб ўқувчиларининг қишки каникулига махсус саҳналаштирилган.

Давлат музикали комедия театрининг янги «Этик кийган мушукча» асари ҳам ёш томошабинларга мўлжалланган.

Янги йилнинг дастлабки кунлари Ўзбекистон пойтахтидаги барча тўққизта театр болаларни ўз спектаклларига таклиф қилади. Кўплаб спектакллар асосий саҳнадан ташқари, Тошкент ва область мактабларида, маданият саройларида, ишчилар ва қишлоқ клубларида ҳам кўрсатилади.

(ЎзТАГ)

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетида

КАМЧИЛИКЛАР ТУГАТИЛСИН

Шаҳар хўжалигини куз-қиш шароитида ишлашга тайёрлаш бўйича комиссиянинг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов раислик қилди.

Пойтахтимизнинг Киров районида иситиш мавсумига тайёргарлик пайтида асосий эътибор иситиш системаларини ювиш ва профилактика қилишга қаратилди. Конденцатли квартираларни, томларни ремонт қилиш ишлари бажарилди. Бугунги кунда 159-трест Наманган кўчасидаги 1, 2-уйларга иссиқлик тармоғи ўтказяпти. Бу ана шу уйларнинг иссиқ сув билан таъминланишини яхшилайди. Бироқ ҳамма жойда ҳам ишлар кўнгилдагидек деб бўлмайди— бунга кировликлардан тушаётган шикоятлар гувоҳлик беради. Текширув пайтида тўққизта уйнинг ертўласи сув босгани, Марказ—2 кварталидаги 23, 24-уйларга, Урицкий кўчасидаги 7-уйга, Марказ—5 кварталидаги 45-уйга иссиқлик ўз вақтида етказиб берилмаётгани аниқланди. Қатор корхоналарнинг раҳбарлари ҳам хоналар, иссиқлик тармоқлари ремонти ўз вақтида ўтказилишини таъминлашмади. Жумладан «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасида резерв ёқилғи запаси йўқ. Қуюв, темирчилик-парчинлаш цехларида вентиляция самарасиз ишлаяпти. 1, 3-ётоқхоналар, алоқа институтида ёритиш ва ойналаш тадбирлари ёмон бажарилган. Шуниси ачинарлики, 235, 246-мактаблар, 501-болалар комбинатида ҳам аҳвол шундай бўлиб, уларнинг қатор хоналари ремонтга муҳтож, санитария-техника жиҳозлари алмаштирилиши, янгиланиши керак. Улгурчи-чакана савдо идорасига қарашли 1, райпишчеторгга қарашли 18, 39, 35, 61-магазинлар, «Ташкентхлеб» бирлашмасининг кулчанон цехида ҳам аҳвол яхши эмас. Булар совуқ кунларга қисман тайёргарлик кўришган, холос. Ахир, бугунги кунда барча тайёргарлик тадбирлари ниҳоясига етказилиши керак эди. Территорияси тара, металл конструкциялари, чиқиндилар билан тўлиб кетган «Ўртоқ» фабрикаси раҳбарлари ҳам комиссия кўрсатмаларини эътиборга олишлари керак.

Шаҳар комиссияси мажлисида Киров райони корхоналарида ёқилғи ва электр энергиясидан фойдаланиш масаласи ҳам кўриб чиқилди. Шу нарса таъкидландики, аниқланган камчиликлар бартараф этилганда ва ташкилий техника тадбирлари бажарилганда эди, умумий газ таъминотининг 22 процентдан кўпроғини тежаш мумкин бўларди. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, 3-пиво заводи, вакцина ва зардоблар илмий-текшириш институти берилган таклифларни эътиборга олиб ноишлаб чиқариш сарфларини камайтириб, газни бир мунча тежашга муяссар бўлишган. Бундай масалаларга иккинчи даражали иш деб қаралмаслиги керак. Масалан, абразив комбинати, «Узбексельмаш», асбобсозлик заводлари, «Ўртоқ» кондитер фабрикасида белгиланган тадбирлар гоҳ-гоҳида бажарилади, холос. Буларда иссиқлик ва газ жиҳозлари иши ҳамон аниқ йўлга қўйилмаган.

Барча район хизматлари ўтган йилги қишки тажрибадан хулоса чиқариб, ўз «оталиқ» ларидаги хўжаликларни яна бир бор текшириб, кўрсатилган камчиликларни тезроқ бартараф этишлари зарур.

АТЕИСТИК ПРОПАГАНДАГА БАҒИШЛАБ

Маннон Уйғур номли 22-мактабда тарбиявий ишлар ташкилотчиларининг «КПСС XXVI съезди ва илмий атеистик пропаганданинг актуал масалалари» мавзусида шаҳар семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Мазкур мактабда дарсларда атеистик пропаганданинг қўйилиши кузатилди. Шунингдек, кенгаш қатнашчилари синф раҳбарларининг тарбиявий соатларида атеистик дунёқарашни шакллантиришни ҳам кузатдилар.

Жумладан ўқитувчилардан Ф. Мусахонова, Б. Эшмуҳамедова, М. Сандорипова ва бошқалар раҳбарлик қилаётган синфларда ўтказилган тарбиявий соат қизиқарли ва мазмунли ўтди.

Ўқувчиларнинг «Ой ва қуёш тутилиши», «Шарқ хотин-қизлари ва дин», «Космосни ўзлаштиришда совет фани эришаётган ютуқлар», ҳақидаги фикрлари мароқ билан тингланди.

Семинар қатнашчилари Тошкент Давлат педагогика институти профессори К. Ерзиннинг «КПСС XXVI съезди ва атеистик тарбия» темасидаги докладини тингладилар. Мактабнинг тажрибали ўқитувчиси Мираҳмад Шоаҳмедов «Ўқувчиларни атеистик руҳда тарбиялашда Х. Х. Ниёзий асарларининг аҳамияти», Курбон Усанов «Экскурсиянинг илмий атеистик тарбия беришдаги аҳамияти» ҳақида гапирдилар.

Ш. ШАРИПОВА.

БАСТАКОРЛАР СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

Республика композиторларининг келгуси йил бошларида бўладиган навбатдаги съездига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда.

Яқинда маданий-оқартув техникумида бўлган учрашув ҳам ана шу съездга бағишланди. Билим даргоҳига композиторлар, музикачилар, дирижёрлар, хонандалар меҳмон бўлиб келишди. Бастакорлардан Икром Акбаров, Собир Бобоев, музикашунос Рустам Абдуллаев ва бошқалар ёшларга янги яратган музика асарлари ҳақида ҳикоя қилиб бердилар, ижодий режалари билан ўртоқлашдилар.

Учрашув сўнггида Ўзбекистон радиоси ва телевидениеси қошидаги Ботир Умиджонов бош дирижёрлигидаги хор коллективи композиторларнинг асарларидан намуналар ижро этди.

Қизиқарли ва мароқли ўтган кеча ўқувчиларда катта таассурот қолдирди.

Д. ИКРОМОВА.

ШАРҲЧИ САТРЛАРИ

ПОКИСТОН НИМА УЧУН ҚУРОЛЛАНТИРИЛЯПТИ?

Вашингтондан бирин-кетин кишини ташвишлантирадиган иккита хабар олинди. Декабрь ойининг бошида Вашингтонда Покистонга Американинг энг янги 40 та қирувчи-бомбардимончи самолётларини етказиб бериш тўғрисидаги битим имзоланди. Шу самолётларнинг биринчи туркуми 1982 йилдаёқ бу мамлакатга юборилиши керак. Яқинда бу ерда имзоланган яна бир битим Покистонга Американинг энг янги қурол-яроғларини, жумладан, «М-60» танкларини, ўзиюрар 155 миллиметрли гаубицаларни, ҳарбий вертолётлар, ракеталар ва бошқа хилдаги техникани етказиб беришни кўзда тутади. Буларнинг умумий қиймати 450 миллион долларни ташкил этади. Бу — АҚШниг яқин йиллар ичида ана шу мамлакатга қурол-яроғ юбориш учун сарф қиладиган 3,2 миллиард доллар маблағининг бир қисми, холос.

Хасис Американинг ривожланаётган мамлакатларга бу қадар саховат билан ёрдам бераётганлигининг боиси нима? Жаҳон харитасига назар солганимизда буни билиб олиш қийин эмас. Пентагоннинг фикрича, Покистон Жанубий-ғарбий Осиёда стратегия жиҳатидан жуда муҳим мавқега эга. Вашингтон бу мавқени ўзининг «ҳаётий манфаатлари» доираси деб эълон қилди. Покистон СССР билан, Афғонистон ва Ҳиндистон билан қўшнидир. АҚШ Афғонистонга қарши эълон қилинмаган урушни давом эттирмоқда. Ҳиндистоннинг мустақил йўли Вашингтоннинг дидига ёқмаяпти. Покистон Форс кўрфазидаги нефть қазиб чиқарадиган давлатларга яқин туради. Унинг Ҳинд океанига чиқиш йўли бор. АҚШ Ҳинд океанида ўзининг ҳарбий кучларини доим кўпайтирмоқда. Буларнинг ҳаммаси, шунингдек мамлакатда ҳар қандай эркинликни тугатган ҳарбий режимнинг мавжудлиги АҚШнинг стратегик режаларида Покистоннинг ролини жуда ошириб юборади. Шу регионда жандармлик ролини бажариб келган Эрондаги шоҳ режими емирилганидан кейин АҚШ бу ролни Покистондаги генерал Зиёул Ҳақ режими зиммасига юклаш учун ошкора интилмоқда. АҚШ бу режим билан ҳарбий ҳамкорликни кенгайтириб, афғон контрреволюционерлари шайкаларининг АДРга қарши ҳаракатларини кучайтириш учун, шу регионидаги бошқа давлатларнинг осойишталигини хавф остида қолдириш мақсадида Ҳиндистонга қатта тазйиқ кўрсатиш учун Покистонни плацдармга айлантиришга уринмоқда. Вашингтон бирор нарсани ҳам пулсиз бермаётганлиги аён. У қурол-яроғлар етказиб бериш эвазига Покистон ерида ҳарбий базалар ажратиб берилишини, жумладан, Пешовар яқинидаги ҳарбий-ҳаво базасини, Гвадар портидаги ҳарбий-денгиз базасини ўз ихтиёрига топширишни талаб қилмоқда.

Покистоннинг АҚШ билан ҳарбий ҳамкорликни кучайтираётганлиги, Покистондаги ҳарбий режимга кўп қурол-яроғ етказиб берилаётганлиги қўшни давлатларни ҳақли равишда ташвишга солмоқда. Ҳиндистон давлат мудофаа министри Ш. Патил таъкидлаб ўтганидек, Покистоннинг шу қадар кўп миқдорда энг янги қурол-яроғларни олиши регионидаги мувозанатни Покистон фойдасига ўзгартириб юборади, олдини олиш мумкин бўлган бемаъни қуролланиш пойгасини вужудга келтиради. Ш. Патил парламентда сўзлаган нутқида бундай деди: Ҳиндистон ҳукумати мамлакатнинг мудофаа қобилиятини таъминлаш учун зарур бўлган ҳамма чораларни кўради.

Шу регионидаги халқлар АҚШнинг Покистонга нисбатан ва умуман Ҳинд океани районида ўтказиб келаётган сиёсатини қаттиқ қораламоқда. Улар бу регионни тинчлик зонасига айлантиришни ва яхши қўшничилик ҳамкорлиги ўрнатилишини астойдил талаб қилмоқдалар. Совет Иттифоқининг КПСС XXVI съездида илгари сурган таклифларида бунга эришиш йўллари кўрсатиб берилган.

А. БИРЮКОВ,
ТАСС шарҳловчиси.

• Зарбдор йилга — зарбдор якун

ТЕНГ ҲУҚУҚЛИЛАР ДАВРАСИДА

Шаҳримиздаги кекса корхоналардан бири бўлган бизнинг бадиий буюмлар фабрикамизда меҳнат қилаётган коллективнинг қарийб 90 процентини аёллар ташкил этади. Улар бундан олдинги беш йилликларда ҳам фидокорона меҳнатлари билан халқимизга манзур бўладиган даражада кўплаб номда сеплар — сўзана, чойшап, дастурхон, дўппи каби истеъмол буюмларини ишлаб чиқаришган. Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилини зарбдор меҳнатлари билан нишонлашга аҳд қилган кўп минг кишилик коллективимиз маҳсулот ишлаб чиқариш план топшириқларини, қабул қилган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажаришга эришиш билан бирга, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилашга алоҳида эътибор берди. Шу туфайли зарбдор йил планига қўшимча равишда 540 минг сўмликдан зиёд сифатли буюмлар савдо ташкилотларига етказиб берилди.

Бундай ютуқларга аввало коллективимиз КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш, ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки кунлариданоқ партия ва ҳукуматимиз томонидан олдимизга қўйилган вазифаларни бажариш масъулиятини ҳис этиш, партия ва ҳукуматимиз кўрсатаётган ғамхўрликларга зарбдорона меҳнат билан жавоб бериш туфайли эришмоқда. Шуниси қувончлики, бирлашмамизда тайёрланаётган тўрт буюмнинг бири давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда.

Ижобий натижаларга эришувимизда механизация ва автоматизацияни ишлаб чиқаришга жорий этиш, ишчиларнинг меҳнат, маиший ва дам олиш шароитларини яхшилаш; иккинчи томондан эса, меҳнаткашларни социалистик мусобақани ҳар тарафлама кенг қулоч ёйдириш асосида ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашни яхши йўлга қўйиш қўл келмоқда.

Социалистик мусобақанинг олдинги сафида шахсий беш йиллик топшириқларини Ўзбекистон ССРнинг 60 йиллик юбилейига бажаришга аҳд қилган ишчилардан М. Мирзаахмедова, М. Абдувалиева, Ш. Қорабоева, А. Музаффарова, Ш. Раҳматова, Х. Турдиева бошлиқ бригадаларнинг аъзолари боришмоқда. Уларнинг бу ватанпарварлик ташаббусларини тўртта коммунистик меҳнат бригадаси қўллаб-қувватлади.

Октябрь район Совети депутати — коммунист М. Юнусова, комсомол аъзоси С. Абдазхўжаева, Д. Тиллаева, Н. Фозилова, шаҳар совети депутати М. Каримова, Г. Шарипова каби илғорлар шахсий беш йиллик топшириқларини Тошкент шаҳрининг 2000 йиллигига бажаришга аҳд қилишган.

1981 йилни меҳнат зафарлари билан нишонлаган илғор коллективимиз олдида 1982 йилда катта вазифалар турибди. Сифат ва самарадорликни ошириш, зарбдорларча меҳнат қилиш янги йилда ҳам коллективимизнинг асосий шиори бўлиб қолади.

С. МАҚСУДОВА,
Бадиий буюмлар фабрикасининг ишчиси, Тошкент шаҳар Совети депутати.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикув ишлаб чиқариш бирлашмасининг 1-филиали 6-цехининг мастери, коммунист Нурия Носирова бу ерда кўп йиллардан бери самарали меҳнат қилиб келади.

СУРАТДА: Н. Носирова (ўнгдан иккинчи) бир группа илғор ишчилар билан маҳсулот сифатини муҳокама қилмоқдалар.

Н. Шоноғомов фотоси.

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

КИНО ХИЗМАТИ РАВНАҚИ

Ўтган асрнинг охирида Тошкентда шов-шув гап тарқалди: «Янги шаҳарда ғалати томоша пайдо бўлганмиш. Оқ деворга туширилган сурат жонланиб, ҳаракатлана олармиш. Унинг номи ҳам ғалати — синематограф эмиш». Одамларнинг ҳайратланиши бежиз эмас эди. Парижлик ака-ука Люмьерлар синематографни кашф этишгандан кейин, бор-йўғи икки йил ўтар-ўтмас, янгича томоша Тошкентга ҳам етиб келди. Янгилик одамларни ўзига шунчалик тез ром этиб олдики, натижада кўп ўтмай шаҳарда дастлабки «Турон» кинотеатри пайдо бўлди. Унинг кетидан «Хива» қурилди. Шундай қилиб, Тошкентда кино хизмати бошланганига 85 йил бўлди. Тўнғич кинотеатрлардан бири бўлган «Хива» ҳамон ҳамшаҳарларимиз хизматида.

Бугунги кунда ҳамшаҳарларимиз Тошкентнинг томоша заллари билан ҳақли равишда фахрланишади. Санъат саройи, «Чайка», «Москва», «Нукус», «Искра» каби ўнлаб кинотеатрларнинг бинолари чиройли архитектура кўринишига эга. Ана шу санъат масканларида томошабинлар учун замонавий барча қулайликлар яратилган. Чунки замондошларимизнинг маънавий ҳаётини экран санъатисиз тасаввур этиш қийин. Кейинги 5-6 йилнинг ўзида Тошкентда жами ўринлар сони 2500 та бўлган қишки ва 3160 та ўринлар сони бўлган ёзги кинотеатрлар фойдаланишга топширилди. Бир қанча мактаб кинотеатрлари ишлай бошлади.

Шаҳар кинолаштириш бошқармаси коллективи барча шаҳарликлар қатори Тошкентнинг 2000 йиллигини муносиб кутиб олиш, томошабинларга хизмат кўрсатишни янада яхшилаш бўйича тадбирлар белгилаган. Шунингдек бошқарма Қўйлиқ, Шимоли-Шарқ, Қорақамиш массивлари ва Акмал Икромов районида кино тармоғини ривожлантиришнинг истиқболли планини ишлаб чиққан. Ана шу планга кўра ҳозир Чилонзор массивининг Акмал Икромов районига қарашли 24-кварталида 800 ўринли қишки кинотеатр қурилиши тезкорлик билан олиб бориляпти. Шаҳар марказида уч томоша зали бўлган кинотеатр қурилиши ҳам давом этяпти. Яқин йилларда Қўйлиқ массиви аҳолисига икки залли кинотеатр хизмат кўрсата бошлайди. 1982 йилдан то 1985 йилгача жами 9 та қишки ва 10 та ёзги кинотеатр қурилиши кўзда тутилган.

1981 йил бошқарма коллективи учун баракали йил бўлди. Шаҳримиздаги барча кинотеатрларнинг техник жиҳозлари, аппаратлари янгиланди. Айниқса «Чайка»да ўрнатилган аппаратлар энг такомиллашганлиги билан ажралиб туради. Шунингдек намойиш этилаётган фильмлар ҳақида жавоб берувчи автоматлар, олдиндан билет сотиш кассалари ҳам барча кинотеатрларда жорий этилди. Ҳамшаҳарларимизни «Ғунча», «Пионер», «Фестиваль», «Искра» каби ихтисослаштирилган кинотеатрлар яна ташкил этиладими деган савол қизиқтиради, албатта. Шуниси қувончлики, эндиликда ёшлар кинотеатри ташкил этиш тадбирлари кўриляпти.

Бошқарма қошида совет киносини пропаганда қилиш бўйича лекторлар жамоатчилик кенгаши ташкил этилган бўлиб, унинг аъзолари орасида Ўзбекистон Кинематографчилар Союзининг, «Билим» жамиятининг вакиллари, журналистлар бор. Жамоатчилик кенгаши 1982 йилда шаҳарнинг ҳамма районларида катта кинопрограммалар ва кинопанорама кечалари уюштириш бўйича тадбирлар ишлаб чиқди. «Улар ҳақида кино суратга олиняпти» шиори остида эса СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган кечалар ўтказилмоқда.

Шаҳар кинотеатрларининг ходимлари олдида навбатдаги Тошкент кинофестивалига тайёргарлик кўришдек масъулиятли вазифа ҳам турибди. Кинотеатрларнинг фойеларини жиҳозлаш ишлари бошлаб юборилди. Тематик фото кўргазмалар ўрнатилмоқда. Булар кино тарихи ҳақида, «Ўзбекфильм» ва «Ўзкинохроника» босиб ўтган шонли йўл ҳақида ҳикоя қилади.

Ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсатиш маданиятини тобора яхшилаётган бошқарма коллективи 1981 йилнинг III квартали якунларига кўра СССР кинематография Давлат комитети ва маданият ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди. Бунга шаҳар кинотеатрлари ходимлари ўртасида социалистик мусобақа яхши ташкил этилганлиги туфайли эришилди. Айниқса, Санъат саройи, «Қозоғистон», «Москва», «Нукус» кинотеатрларининг коллективлари мусобақа пешқадамларининг олдинги сафида боришяпти. С. Ғозихонов, Ф. Бахлов, З. Денисова, А. Кунина каби киномеханиклар, Б. Каримбоев, Л. Эстрин каби инженерлар ўз вазифаларини сидқидиллик билан бажаришади.

— Коллективимиз Тошкентнинг 2000 йиллигига тайёргарлик кўрар экан, томошабинларга хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилашни асосий вазифа деб билади. Уларнинг ранг-баранг фильмлар кўриб, маънавий озиқ олишлари, мазмунли ҳордиқ чиқаришлари учун барча имкониятлар яратиб берилади, — дейди шаҳар кинолаштириш бошқармаси бошлиғи Т. Ҳидиров.

КПСС XXVI съезди қарорларида таъкидланганидек кино санъатининг совет кишилари дунёқарашини шакллантиришдаги ва маънавий эҳтиёжларини қондиришдаги аҳамияти беқиёс. Бу кинолаштириш ходимларидан мамлакатимизда яратилган энг яхши фильмларни пропаганда қилишни, фильмлар фондидан самарали фойдаланишни тақозо этади. Шаҳримизда бу соҳада олиб борилаётган ишлар аҳолига кино хизмати кўрсатишни янада яхшилаш истиқболларини очиб беради.

М. МУРОДОВ.

ФАН ВА ТЕХНИКА ИЗЛАНИШЛАРИ

ҲОСИЛ ГАРМОНЛАРИ

Молдавия суғорма деҳқончилик ва сабзавотчилик илмий-тадқиқот институтининг ходимлари ҳосил шаклланиш жараёнини оддий тенглама ёрдамида... бошқаришни таклиф қилмоқдалар. Бу тенглама экин илдизи ва поясининг нисбати бошоқлар, мевалар, сўталар, картошкада озуқа моддалари йиғилишига қандай таъсир этишини кўрсатади. Олимлар топган қонуният институтнинг тажриба участкасида сабзавот экинларининг ўсишини ўзгартириб туришга имкон берди, натижада бу ерда гектар бошига 480 центнердан картошка, 1000 центнерга қадар помидор олинди.

Ҳосил бериш биологик механизмини очишга кўпдан бери уриниб келаётган физиологларга бир ҳодиса маълум даражада кўмак берди. Бир куни помидор экилган майдон узра қаттиқ дўл ёғиб, помидор баргини тўкиб кетди. Шундай қилиб майдоннинг дўл ўтган жойига қўшимча озуқа беришга тўғри келди. Ўғит солинган туплар қийғос кўкариб, дўл урмаган туплардан ҳам ғовлаб кетди. Лекин шундай бўлсада ҳосили уларга нисбатан жуда оз бўлди.

Институт лабораторияларида ўсимлик илдиз системасининг иши синчиклаб анализ қилиб чиқилди. Ғовлаган тупларнинг илдизи камроқ бўлиб чиқди, чунки ҳамма куч ғовлашга кетиб қолган. Гуллаш учун «жавобгар» гармонлар концентрацияси ҳам анча оз бўлган. Шундай қилиб, олимлар маълум моддалар воситасида гармон синтези ва илдизларни кўчайтириш экин тез ва мўл ҳосил солишига ёрдам бериши мумкин, деган хулосага келдилар.

Бу борадаги ишлар давом эттирилмоқда. Шундай бўлсада, ишларнинг натижалари амалда ҳам синаб кўрилмоқда. Масалан, Мичурин номли колхозда деҳқонлар ишлаб чиқариш экспериментини илмий эксперимент билан қарийб бир вақтда ўтказдилар. Улар сабзавот парвариш агротехникасида қарийб ҳеч нарсани ўзгартирмадилар, лекин тадқиқот автори биология фанлари доктори Л. Н. Бабушкиннинг маслаҳатига кўра далага ярим ой барвақт чиқдилар ва чопиқ қилиш сонини 3 марта қисқартирдилар. Шу туфайли илдизга шикаст бериш имкониятини йўқотдилар. Ҳосил эса сентябрда эмас августда йиғиштириб олинди ва одатдагидан бир ярим баравар кўп бўлди.

Е. ЦОРИНА,
Кишинев.
ТАСС мухбири.

ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК

МАТЕМАТИКА БРАККА ЙЎЛ ҚЎЙМАЯПТИ

Вильнюс университетининг олимлари ишлаб чиққан маҳсулот сифатини математик статистик методлар билан контроль қилиш Паневеждаги «Экранас» заводи рангли телевизор телескопларининг пухталигини оширишга ёрдам берди. Бу метод корхонада жорий этилаётган «бракка қарши ҳужум» комплекс программасига асос қилиб олинди.

Агрегатда ўрнатилган датчиклардан огоҳлантирувчи ташвишли сигнал олган электрон ҳисоб машинаси «алюминий югуртириш цехининг 12 агрегати тўхтатилсин!» деган команда берди. Шу заҳоти иллатли йиғиш агрегати ўрнига автомат тарзда запас установка ишга тушиб кетди.

— Илгари тайёр маҳсулотнинг пухталигини контролерлар аниқлардилар, — деди корхонанинг бош инженери Р. Пуртуаис. — Улар бунда қусур борлигини қайд этардилар, холос. Лекин бракнинг олдини ола билмасдилар. Компьютер (ҳисобдон машина) эса математик олимлар белгилаб берган программага мувофиқ ишлаб маҳсулот стандартдан заррача ўзгарганида ҳам сигнал беради ва деталь пайдо бўлиш йўлига ғов солади.

Маҳсулот сифатини прогноз қилиш учун математик статистик методларнинг жорий этилиши ишлаб чиқаришдаги нобудгарчиликларни 3—4 процент камайтирди. Бундан ташқари неча ўнлаб контролерларнинг қўли бўшади.

(ТАСС).

161-ҳунар-техника билим юрти «Ўртоқ» кондитер фабрикаси учун малакали мутахассислар тайёрлаб беради. Шу кунларда фабрикада ҳунар-техника билим юртининг бир группа ўқувчилари ишлаб чиқариш практикасини ўтамоқдалар.

СУРАТДА: конфет цехининг катта мастери С. Зиямуҳамедова (ўртада) практикант қизлардан Ирина Терешенко ва Людмила Поповалар билан иш жараёнида.

Х. Мирзакаримов фотоси.

Ваъдага вафо қилиб

Мана бир ҳафтадирки, Ўзбекистон ССР Кўрлар жамиятига қарашли ишлаб чиқариш комбинати коллективи йиллик планга қўшимча маҳсулот реализация қиляпти. Корхонада йил бошидан бери ишлаб чиқарилиб, реализация қилинган маҳсулот 6.700 минг сўмликдан ортиб кетди. Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилини корхона коллективи хўжалик фаолиятининг барча соҳаларида яхши кўрсаткичлар билан якунламоқда. Мижозлар буюмлар сифатидан мамнун, маҳсулот сифати бўйича олинаётган рекламациялар кескин камайди. Бундан ташқари меҳнат унумдорлигини ўстириш, материал ва маблағларни тежаш соҳасида ҳам дурустгина ютуқларни қўлга киритдилар.

Корхонада шиша банка қопқоқларидан тортиб, вешалка, қисқичларгача тайёрланади. Ундан ташқари Тошкент шаҳридаги кўпгина корхоналарнинг буюртмаларини бажаришади. Мижозлар орасида Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент мебель бирлашмаси, лак-бўёқ заводи, металл-фурнитура заводи, лак-бўёқ, упа-элик фабрикаси каби корхоналар бор. Коллектив бу мижозлари билан тузган шартномаларини ҳамиша шараф билан бажариб келяпти.

Ўн биринчи беш йилликда корхонада маҳсулот реализацияси ҳажми ўтган беш йилликдагидан 4 миллион сўмликка кўпайди. Бунга асосан меҳнат унумдорлигини ўстириш орқали эришилади. Ҳозирги меҳнат суръатлари коллектив бу ваъдасини ҳам шараф билан бажаришидан далолат беряпти.

Янги йилга қадар корхонада йиллик планга қўшимча 95 минг сўмликка яқин маҳсулот тайёрланади.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

МЕҲНАТКАШЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

ХАНОЙ. Мамлакат экономикасининг асосий тармоғи бўлмиш қишлоқ хўжалиги бу йил ўз тараққиётида олға қараб яна бир шаҳдам қадам қўйди. 1981 йилда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш давлат планини бажариш якунлари бу ерда эълон қилинди. Бу якунлар қишлоқ хўжалиги муваффақият қозонганлигини тасдиқлайди. Вьетнам деҳқонлари бу йил шоли ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан рекордли ҳосил — 15 миллион тонна маҳсулот етиштирдилар. Бу — 1980 йилдагига нисбатан 600 минг тонна ортиқдир. Соя, шакарқамиш, ерёнғоқ, гўшт ва балиқ етиштириш, уларни давлат йўли билан тайёрлаш ҳам анча кўпайди.

Социалистик Вьетнамнинг қишлоқ меҳнаткашлари партиянинг халқ хўжалигини бошқаришда иқтисодий воситаларнинг ролини оширишга, мамлакатнинг моддий ресурсларидан оқилона фойдаланишга қаратилган йўлини сабот-матонат билан амалга ошириш натижасида ана шу муваффақиятларга эришдилар. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ва тайёрлаш Вьетнам Социалистик республикасининг шимолий вилоятлари ҳисобига кўпайтирилганлиги қишлоқда кооперативлаштирилган хўжаликларнинг афзаллигини яққол тасдиқлайди.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

БУДАПЕШТ. Венгрия металлургиясининг байроқдори — Мишкольцдаги В. И. Ленин номли комбинат коллективи беш йилликнинг келгуси йили ҳисобига меҳнат қила бошлади. Коллектив мамлакатга бир миллион тоннадан кўп юқори сифатли пўлат берди ва «Республиканинг энг яхши корхонаси» деган юксак номни яна оқлади. Мишкольц металлургларининг муваффақиятли меҳнати бу йил мамлакатнинг кўплаб корхоналарида маҳсулот ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришга, экспорт қилинадиган, биринчи навбатда қардош социалистик мамлакатларга юбориладиган маҳсулотларни етказиб бериш планини муддатидан илгари бажаришга имкон берди.

Ҳозир Мишкольцдаги комбинат тамомила реконструкция қилинмоқда. Бу ерда шу беш йилликнинг энг катта қурилиши деб эълон қилинган янги конвертор цехи қурилмоқда. Улкан корхонанинг биринчи навбати ўтган йилнинг охирларида ишга туширилган эди. Иккинчи навбатини металлурглар 1982 йилнинг бошида, аниқроғи муддатидан қарийб ярим йил илгари фойдаланишга топширишга ваъда беришган.

∴ ∴ ∴

ГААГА. Голландияда ана шу мамлакат территориясида Американинг ўртача олисликка учадиган ядро ракеталарини жойлаштириш тўғрисидаги НАТО планларига қарши кураш тобора кенгайиб бормоқда.

Мамлакатдаги айрим жамоалар ва вилоятларнинг ҳукумат органлари бу қуролнинг ўз территорияларида жойлаштирилишини таъқиқлаш тўғрисида қарорлар қабул қилмоқдалар. Шимолий Голландия вилояти қонун чиқарувчи органи — вилоят штатлари — қабул қилинган резолюцияни кўпчилик овоз билан маъқуллади. Резолюцияда ядро қуролини жойлаштириш режасига қарши норозилик изҳор этилган. Биз бунга йўл қўймаслик учун барча қонуний воситалардан фойдаланамиз, дейилади ҳужжатда. Шимолий Голландия — мамлакатнинг пойтахт — Амстердам жойлашган энг муҳим вилоятидир.

∴ ∴ ∴

НЬЮ-ЙОРК. ЮПИ агентлигининг хабар беришича, Суданнинг биринчи вице президенти Халил Пекиндан Хартумга қайта туриб, Хитой Суданга ҳарбий ёрдам беришга, шунингдек иқтисодий ривожланиш учун 57 миллион доллар миқдорида қарз беришга рози бўлганлигини айтди.

∴ ∴ ∴

КАНБЕРРА. БМТнинг инсон ҳуқуқлари бўйича бу ерда бўлиб ўтган семинар мажлисида Австралия сенатори Н. Боннер Австралиянинг туб аҳолиси оғир аҳволда яшаётганлиги тўғрисида гапирди. У абориrенлар кўраётган жабр-зулм ва ирқий камситилиш ҳақида кўплаб фактлар келтирди. Масалан, абориrенларнинг 37 проценти ишсиз, ўн мингдан кўп оиласи бошпанасиздир. Бешинчи қитъанинг туб аҳолиси кўчирилган резервацияларда антисанитария, касаллик, умидсизлик ҳукм сурмоқда, деб таъкидлади сенатор.

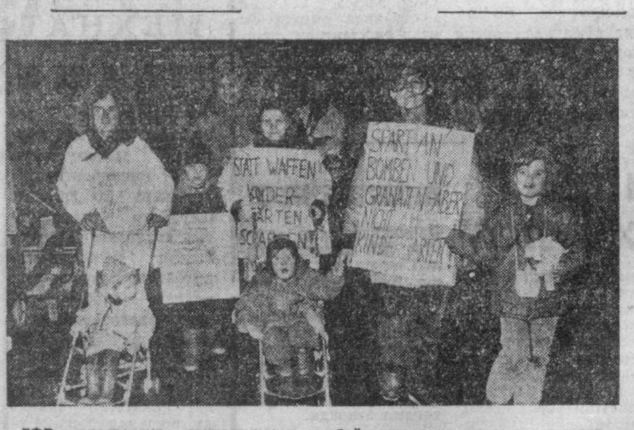

ГФР прогрессив жамоатчилиги ҳарбий мақсадлар учун ҳаражатларнинг қисқартирилишини қатъий талаб қилиб чиқмоқдалар.

СУРАТДА: Гамбургдаги намойиш қатнашчилари болалар боғчалари қурилишини талаб этувчи плакатлар билан чиқишди.

ТАСС фотохроникаси.

ИШСИЗЛИК, ТУРҒУНЛИК, ХОНАВАЙРОНЛИК

ЛОНДОН. Англияда қарийб 2 миллион 950 минг киши, ёки ҳунарманд аҳолининг 12 проценти ўзларининг асосий ҳуқуқларидан бири — меҳнат ҳуқуқидан маҳрумдир. Ёшлар ўртасида ишсизлик айниқса кўп. Мактабни битириб чиққанлардан салкам 143 минг киши иш тополмаяпти. Бу — сўнгги 50 йил мобайнида рекорд кўрсаткичдир, деб таъкидлайди Пресс Ассошиэйшн агентлиги.

Англиядаги кўплаб таниқли экономистларнинг уқтиришича, мамлакатда «ортиқча кишилар» армиясининг ғоят кўпайиб кетганлиги — экономиканинг деярли барча тармоқлари ривожига тўсқинлик қилаётган ҳозирги консерватив ҳукумат сиёсатининг бевосита натижасидир. Бу сиёсат туфайли Буюк Британия саноати 30 йиллардаги «Буюк депрессия»дан бери энг чуқур тушкунликка дучор бўлди.

БОНН. «Бизнинг экономикамизни Федератив республика ташкил этилган вақтдан буён ўтган бутун давр ичида фирмаларнинг энг кўп хонавайрон бўлиши қамраб олди», — деб ёзади савдо-саноат доираларининг органи «Хандельсблат» газетаси. Унда келтирилган маълумотларга кўра, 1981 йилда мамлакатда 11 минг 500 та фирма синган. Бу эса ўтган йилдагидан 25 процент кўпдир. Тўқимачилик, металлургия, саноатнинг қайта ишловчи тармоқлари оғир тангликни бошидан кечирмоқда.

Оммавий ишсизлик энг кескин проблема бўлиб қолмоқда.

САН-ФРАНЦИСКО. Капиталистик мамлакатлар экономикасини пулнинг ғоят қадрсизланиши, турғунлик, ишсизлик кутмоқда — «Бэнк Оф Америка» банки раҳбарларининг бу ерда эълон қилинган янги йил арафасидаги анъанавий обзорида мана шундай умидсизлик баён этилган.

Экспертларнинг ҳисоблашларича, келгуси йили Ғарб мамлакатларида доимий кескин проблемалар ҳал этилади, деб умид қилмаса ҳам бўлади. Масалан, иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт ташкилотига аъзо бўлган етакчи капиталистик давлатларда иқтисодий ўсиш суръати, кутилаётганидек, 1.6 проценттан ошмайди.

Янги ҳаёт барпо этиш йўлидан

ЛУАНДА. Ангола Халқ республикаси тугаётган йил якунларини мураккаб ҳарбий-сиёсий вазиятда чиқармоқда. Мамлакат жанубида Жанубий Африка республикаси ҳарбийларининг Кунене вилояти бир қисмини оккупация қилиб туриши давом этмоқда. ЖАР қўшинларининг шу йил август ойида АХР га кенг кўламда бостириб кириши натижасида Кунене вилоятининг бир қисми босиб олинган эди. Ана шу жиноятқорона ҳаракат натижасида тинч ангол гражданларидан юзлаб киши ҳалок бўлди. Ярим миллиондан кўпроқ аҳоли бошпанасиз қолди. Кўпгина иқтисодий объектлар, мактаблар, касалхоналар вайрон бўлди.

ЖАР суверен давлат территориясининг бир қисмини босиб олиб АҚШ ва НАТО мамлакатларининг реакцион доиралари мадади билан Ангoладаги вазиятни издан чиқаришни, Африкадаги социалистик жамият қуриш йўлини танлаб олган ёш республиканинг иқтисодий қийинчиликларини янада мушкуллаштиришни, Ангола жанубида қўғирчоқ Савимби бошчилигида «қалқон давлат» тузишни ўз олдига мақсад қилиб қўймоқда.

Ангола халқи АХР га қарши қуролли ҳаракатлар давом этаётлигига қарамай, МПЛА меҳнат партиясининг 1 навбатдан ташқари съезди қарорларини бажариш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқда. Бугунги кунда, деб ёзади «Жорнал ди Ангола» газетаси, бутун мамлакатдаги оммавий социалистик мусобақада меҳнаткашлардан 100 мингдан кўпроқ киши қатнашмоқда. Нефть ва кончилик саноатида сезиларли муваффақиятларга эришилди, транспорт системаси такомиллаштирилмоқда, кофезорлар тикланмоқда, пахта, буғдой ва бошқа экинлар етиштириладиган майдонлар кенгайтирилмоқда.

Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар янги ҳаёт барпо этишда Анголага қардошлик ёрдамини бермоқда. Совет Иттифоқидаги ўқув марказларида тайёргарликдан ўтган минглаб ёш анголаликлар СССР дан етказиб берилаётган тракторлар, комбайнлар, пахта териш комплекслари ва бошқа машина-механизмларда ишламоқдалар.

КЕЛГУСИ ЙИЛ ҲИСОБИГА

ХАНОЙ. Социалистик Вьетнам жанубидаги каучук ишлаб чиқарувчи бирлашманинг меҳнаткашлари юксак натижаларга эришдилар. Улар резина-техника буюмлари ишлаб чиқариш давлат планини муддатидан бир ой олдин бажардилар дейиш мумкин. Улар ҳозирги вақтда келгуси йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар. Бирлашма меҳнаткашларининг пландан ташқари тайёрлаётган маҳсулоти Вьетнам Коммунистик партиясининг яқинда ўтказиладиган съездига меҳнат туҳфасидир.

Меҳнатни пухта уюштириш, унинг самарадорлигини ошириш, техника новаторлари ҳаракатини кенг ёйиш натижасида бундай муваффақиятлар қўлга киритилди. Шу тармоқдаги рационализаторлар ниҳоясига етиб қолган шу йил ичидагина давлатнинг ярим миллионга яқин донгини тежадилар.

ШАХТЁРЛАР РАПОРТИ

ПРАГА. Соколово кўмир ҳавзасининг шахтёрлари кўмир қазиб чиқариш йиллик планини бажарилганлиги тўғрисида рапорт бердилар. Улар 21,7 миллион тонна кўмир қазиб чиқардилар. Кончилар йил охиригача мамлакатга қўшимча равишда 400 минг тонна «қора олтин» топшириш мажбуриятини олдилар.

Кўмир очиқ усулда қазиб олинаётган карьерларнинг ходимлари қалин қор ёғишига қарамай, техниканинг мустаҳкам ва самарали ишлашини таъминладилар. Соколово шахтёрларининг меҳнат ғалабаси шу йилги план топшириқларини бажаришга қўшилган салмоқли ҳиссадир.

ДАВОЛАШ МАРКАЗИ

ГАВАНА. Кубанинг Пинар-дель-рио шаҳрида янги тадқиқот ва даволаш онкология маркази очилди. У энг янги асбоб-ускуналар билан таъминланганлиги жиҳатидан республикада замонавий марказ деб ҳисобланади. Шу хилдаги онкология марказлари Ольгин, Сантьяго-де-Куба, Камагуз ва Санта-Кларда ҳам ишлаб турибди. Кубада онкология тадқиқотлари ва терапияни ривожлантиришнинг ҳозирги суръатлари мутахассисларнинг фикрича, яқин 15 йил ичида рак касалликларига қарши курашда Кубанинг жаҳондаги энг илғор мамлакатлар қаторига ўтиб олиши учун имконият яратиб беради.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

• Газетхон илтимоси

ҚОН БОСИМИ ОШГАНДА

Ҳурматли редакция! Қон босими ошиши ёки паст бўлишига нима сабаб бўлади, бу дардни даволаш мумкинми?

С. ИСҲОҚОВ, пенсионер.

Медицина ибораси билан қон босимининг ошишига ёки бошқача қилиб айтганда, ҳам максимал, ҳам минимал артериал босимининг ошишига гипертония (ҳафақон) касаллиги дейилади. Хўш, қон босимининг ошишига нималар сабаб бўлади?

Бу ўринда аввало марказий асаб фаолиятида тез-тез такрорланадиган салбий ва руҳий кечинмалар муҳим ўрин тутади. Масалан, асабнинг узоқ вақтгача ўта зўриқиши, сал нарсага асабийлашиш, ўта даражада ҳаяжонланиш, ўз вақтида дам олмасдан зўриқиб ақлий меҳнат билан шуғулланиш, нормал уйқу ҳолатининг бўлмаслиги, бош миянинг чайқалиши (турли хил жароҳатлар натижасида), баъзи ички секреция безлари функциясининг бузилиши, айрим юрак хасталиклари касаллик сабаби бўлади.

Шифокорларнинг кузатишича, баъзан одамнинг жаҳли чиққанда, ҳовлиққанида, хафа бўлганида, овқатланганида ва жисмоний меҳнат билан шуғулланганида, куннинг иккинчи ярмида қон босими бир оз кўтарилади, тунда ухлаётганида ва эрталаб эса қон босими бир оз пасаяди. Шундай экан, нормал ҳолатдаги, соғлом кишиларда қон босими қандай кўрсаткичларга эга бўлиши мумкин деган савол туғилиши табиийдир?

Нормал артерия босими ўн олти ёшдан ўттиз ёшгача 120/75, — 130/80; ўттиз ёшдан ўттиз тўққиз ёшгача 130/90; қирқ ёшдан эллик тўққиз ёшгача 140/90; олтмиш ёшдан олтмиш тўққиз ёшгача 140/90 — 150/90 миллиметр симоб устунига тенг бўлади.

Хўш, қон босими ана шу кўрсаткичлардан ошса нима бўлади? Бемор ўзида нималарни ҳис этади? Бу саволга изоҳ беришдан олдин қон босими касаллигидан симптоматик гипертонияни ажрата билишимиз даркор. Симптоматик гипертонияда ҳам қон босими ошса-да, лекин у фақат бошқа бир касаллик натижасида юзага келади. Масалан, буйраклар яллиғланишида, ички секреция безлари касалликларида ҳам қон босими кўтарилиши мумкин. Бундай ҳолларда касаллик манзарасига кўра қон босими кўтарилишининг клиник ҳолати ўзгача турда бўлади.

Дунёга танилган олимларимиз Ланг, Мясников, Тареев ва бошқаларнинг фикрича, соф қон босими хасталиги клиник манзарасига кўра уч босқичга бўлинади.

Биринчи босқичда беморнинг юрак соҳасида оғриқ, бош оғриғи, бош айланиши, уйқусизлик, салга жаҳл чиқиши, терлаш, оёқ-қўлларнинг увишиб қолиши, қулоқ шанғиллаши каби ҳолатлар безовта қилади. Бу босқичда қон босими вақти-вақти билан кўтарилиб туради, бунда майда артериялар вақти-вақти билан торайди, натижада қон босими ошиши турғунлашиб боради.

Иккинчи босқичда қон босими доимо ошиб туриши кузатилади, бошқача айтганда қон босими турғун бўлиб, маълум кўрсатгичда узоқ вақт туриб қолади. Бундай беморлар эса, иш қобилиятининг пасайишидан, қон босими хуружларидан, юрак сиқилиши ва юракни ғижимловчи оғриқдан, кўз атрофининг қоронғилашишидан, қулоқ шанғиллаши ва қаттиқ бош оғриғидан шикоятланадилар.

Учинчи босқичда эса касаллик аломатлари янада зўраяди. Тез-тез қон босими хуружлари янада кучли бўлади. Бу босқичда деярли барча орган ва тўқималарда склеротик ўзгаришлар бўлади. Айниқса юрак, буйрак ва бош мияда бу процесс жуда ривожланиб кетади. Қон босими кўрсаткичлари 200/130; 250/150 миллиметр симоб устунига тенг бўлади. Юзага келган склеротик ўзгаришлар натижасида организмда қон айланиш процесси бузилади, бу эса ўз навбатида бош оғриғининг зўрайишига, бош айланишига, хотиранинг пасайишига, буйраклар функциясининг бузилишига ва қатор ўзгаришларга олиб келади. Натижада эса бемор меҳнатга яроқсиз бўлиб қолади.

Қон босими касаллигини даволаш ҳақида гапирсак, бунда аввало беморнинг аҳволига, касалликнинг клиник манзарасига қараб даволаш тадбирлари белгиланади.

Касалликнинг ҳар бир босқичи ўзига яраша даволаш тадбирларини талаб этади. Ҳар бир беморга унинг аҳволига яраша қандай дори-дармонларни тавсия этиш даволовчи шифокорга боғлиқдир.

Биз бу ҳақда батафсил тўхтаб ўтирмай, балки шу касалликка чалинмаслик, унинг олдини олиш учун нималар қилиш зарурлиги ҳақида қисқача тўхтаб ўтмоқчимиз. Бунинг учун, биринчи навбатда турмуш шароитини тўғри ташкил этмоқ керак. Кун бўйи, баъзан кечаси билан зўр бериб ақлий ва жисмоний меҳнат билан шуғулланиш ярамайди. Уйда, йўлда, ишхонада беҳудага аччиғланмаслик, кишилар билан хушмуомалада бўлиш лозим. Шошмашошар, жонсарак бўлмаслик, меҳнат билан дам олиш тартибига риоя қилиш зарур.

Кундалик асойиштада уйқуни таъминлаш бемор учун катта аҳамиятга эгадир. Бемор ухлашдан олдин бир-бир ярим соат соф ҳавода сайр қилиши, аммо китоб ўқимаслиги, оғир, асабни қўзғовчи, ҳаяжонлантирувчи фильм ва спектаклларни кўрмаслиги лозим. Кечки овқатни ухлашдан 2,5—3 соат олдин ейиш тавсия этилади. Улар чекишдан ва спиртли ичимликларни ичишдан мутлақо воз кечишлари керак.

Қон босимига учраган беморларнинг озиқ-овқатлари турли-туман, коллорияли, витаминларга бой ва тузи бир оз камроқ бўлиши керак. Беморга кўпинча ҳўл мевалар, сут ва сут маҳсулотларидан тайёрланган овқатлар, ёғсиз гўшт (мол гўшти), сузма, оғиз, сабзи, қовоқ ва олчалар буюрилади.

Суюқликни кўп ичиш ҳам қон босими бор беморларга зарар келтиради, шунинг учун истеъмол қилинадиган суюқлик миқдори суткасига 1—1,5 литрдан ошмаслиги мақсадга мувофиқдир.

Ҳар йили меҳнат отпускасидан тўғри фойдаланиш, жуда ҳам баланд бўлмаган ва иқлим жиҳатидан майин жойлардаги курортларда даволаниш лозим. Шунинг учун ҳам Болтиқ бўйида, Қора ва Азов денгизи соҳилларида жойлашган курортларда ва маҳаллий санаторийларда дам олишни тавсия этиш мумкин.

Қон босими бор кишилар алоҳида ҳисобга олинадилар ва доимо шифокорлар томонидан назорат қилиб туриладилар.

Ҳар бир хасталикни даволашдан кўра, унинг олдини олиш осонроқдир. Шунинг учун кун тартибига риоя қилиб, ўз вақтида дам олиб, ўз вақтида меҳнат қилсак, баъзи бир гап ва ҳаракатларга ўз асабимизни бузавермасак, доимо спорт билан шуғулланиб турсак касалликнинг олдини олган, бошланиб келаётган хасталикка барҳам берган бўламиз.

Ҳ. АЛИЕВ,
медицина фанлари доктори.

Қ. НИЗОМОВ,
врач.

Ширинзабонлик хушмуомалалик, самимийлик.— одамларнинг энг яхши фазилатидир. Октябрь колхоз бозори яқинидаги 8-дорихонада ана шундай фазилатли кишилар ишлашади. Улар ҳар доим беморларга керакли дори-дармонларни сидқидилдан тайёрлаб бериб, кўпчиликнинг ҳурмат-иззатига сазовор бўлишмоқда.

СУРАТДА: дорихона мудири Ҳалил Толипов провизор —технологлар Малика Эргашева ва Насиба Мўминовалар билан бюретка системаси бўйича тайёрланган концентрат эритмани диққат билан кўздан кечиришмоқда.

Билиб қўйган яхши

КЎП ЧОЙ ИЧИШ ФОЙДАЛИМИ?

Ҳар куни, ҳар дам чой ичиб тур амиз. Чойлар ҳар хил бўлганидек, уларнинг мазаси ҳам бир-биридан фарқ қилади. Нега шундай? Чой дамлашнинг сири борми? Умуман, кўп чой ичиш фойдалими, зарарлими? Шу ҳақда мақола ўқишни истардик.

Д. Бурхонов, Л. Баратов, Тошкент қишлоқ хўжалиги техникуми студентлари.

Оқшомхонларнинг илтимосига кўра Грузия Фанлар академиясининг академиги М. А. Бокучава ва биология фанлари кандидати Н. И. Скоблеваларнинг мақолалари асосида қуйидаги материални тайёрладик.

—Таниқли рус олими ва сайёҳи Е. П. Ковалёвский чой ҳақида қуйидагиларни ёзган эди: бундай хушбўй ва хуштаъм ичимликни ўзида синаб кўрмаган бирор кимса ер юзида топилмаса керак.

Қаҳратон қишда, йўлда совқотганингда ёки бўлмаса жазирама саҳрода бутун тананг сувсизликдан қовжираб бораётган чоғда тирик қолиб, йўлни яна давом эттириш қобилияти бўлишининг бирдан-бир йўли икки-уч пиёла аччиқ чой ичишдир».

Ҳақиқатан ҳам бир пиёла хушбўй аччиқ чой чанқовни жуда яхши босади, совуқ вақтида танани иситиб, чарчоқни ёзиб тетиклик улашади. Шунинг учун ҳам у аҳоли орасида кенг тарқалган оммавий ичимлик. Уни бутун ер юзи аҳолиси ичади. Ҳозирги вақтда чой маҳсулотининг жаҳон бўйича ишлаб чиқарилиши йилига бир ярим миллион тоннадан ҳам ортиқдир.

Мамлакатимизда чой етиштириладиган плантациялар (чойзорлар) 75 минг гектардан ортиқ жойни ишғол қилади.

Чой маҳсулоти ишлаб чиқариладиган фабрикалар эса юздан ортиқдир. Улар замонавий техника билан жиҳозланган бўлиб, уларда турли хил навдаги чойлар тайёрланади.

Чойнинг «Букет», «Экстра», Грузия олий нави, Краснодар, Озарбайжон каби турлари яхши чой ҳисобланади. Чой ўта хуштаъм ва ўта хушбўй ҳидли ичимлик бўлганлиги учун ҳам жуда кенг тарқалган ичимликдир. Унинг баргидан тайёрланган чой таркибида кофеин, теобромин, теофиллин, танин, катехинлар, эфир мойлари ва турли витаминлар мавжуд. Бу моддалар одам организмида модда алмашувини яхшилайди.

Кофеин, теобромин ва теофиллин мия қон томирларини кенгайтиради, ақлий меҳнат натижасида чарчаган мияга ижобий таъсир этади, мия чарчоғини босади.

Чойнинг яна бир хислати шундаки, у микробларни қириш хусусиятига эга. Шунинг учун грипп ва шамоллаш хасталигига чалинган беморларга чой ичиш тавсия этилади.

Чой таркибида бўлган танин ва катехинлар одам саломатлиги учун жуда фойдали.

Катехинлар Р витамини билан яхши бирикиб, қон-томир деворларини мустаҳкамлайди. Шунингдек, бу моддалар атеросклероз хасталигининг олдини олишда, аскорбин кислотасининг организмда йиғилишини таъминлайди.

Баъзи касалликларда, шунингдек оғир жисмоний меҳнатда ва айниқса ўта иссиқ цехларда одам ишлаганда организмнинг Р витаминига бўлган талаби ортади. Ана шу вақтда фақат ичилган чойгина организм талабини қондиради.

Қора чойга нисбатан кўк чойда катехин моддалари кўпроқ бўлади. Шунинг учун иқлими иссиқ районларда кўпроқ кўк чой ичиб чанқовни қондиришади. Кўк чой юрак қон-томир системасига, туз-сув алмашувига ижобий таъсир этиб, жигар ишини яхшилайди, унинг қон билан етарли таъминланишида иштирок этади.

Қадим замонлардан эътиборан, чой «ҳаёт ёмбиси» деб атаб келинмоқда. Бу деган сўз, чойни ҳадеб ичавериш яхши экан, деган маънони англатмайди. Биринчидан, ортиқча ичилган чой юрак, қон-томир ва жигарга ортиқча юк бўлиб, уларни зўриқтиради. Буни кўпчилик яхши тушунмайди. Чойни ўта аччиқ қилиб ичмаслик керак, чунки унинг таркибидаги кофеин моддаси асабларнинг қўзғалишига сабаб бўлади. Натижада юракнинг нормал ишлаши бузилиб, қон босими кўтарилиши мумкин. Шунинг учун уйқуга ётишдан олдин аччиқ чой тавсия этилмайди.

Қуруқ чойни қопқоғи зич бекиладиган шиша ёки тунука қутичаларда сақлаш керак. Чойнинг хушбўй ва хуштаъм бўлиши унинг сифатли дамланишига боғлиқ. Чой учун мўлжалланган сувни узоқ вақт қайнатмаслик керак. Чой чинни чойнакларда дамлангани маъқул, лекин тунука чойнакларда дамлаш тавсия этилмайди.

Чойнак аввал қайноқ сувда чайилади. Сўнгра қуруқ чой солинг (бунда бир стакан чойга бир чой қошиқ қуруқ чой солиш кўзда тутилади). Аввал чойнакнинг учдан бир қисмига сув солиб, қопқоғини ёпасиз, икки-уч минут ўтгач, устига яна сув қуясиз, беш-етти минут ўтгач стакан ёки пиёлага қуясиз. Чойнакни асло тўлдириб юбормаслик керак.

Кўк чой ҳам, қора чой ҳам худди шундай дамланади. Дамланган чойни сира ҳам олов устига ёки буғ устига қўйманг. Чой таъми бузилади. Чойни дамланган заҳоти ичиш керак. Лекин ўта иссиқ ичманг. Лозим бўлган тақдирда чойга сут ёки мураббо қўшиб ичса ҳам бўлади. Бунда ҳам чой шифобахш хусусиятини йўқотмайди.

• *Ҳар тўғрида*

ТРАМВАЙНИНГ ҚАЙТИШИ

Франция кўчаларида қатновчи трамвайлар ўз ўрнини автомобилларга бўшатиб берганига роса 20 йил бўлди. Ўшанда маъмурлар асосий эътиборни автомобиль транспорти тараққиётига қаратган эдилар.

Бироқ яқинда транспорт министри коммунист Шарль Фитерман Францияда трамвай тармоғини яна йўлга қўйиш ҳақида «Альстом—Атлантик» фирмаси билан бўлган шартномага қўл қўйди.

Эндиликда эртанги трамвай пневматик қурилмаси, пассажирлар учун қулайлиги, бошқариш системаси ва ниҳоят соатига 70 километр тезликда йўл боса олиши билан ўз ўтмишдошидан фарқ қилади. Энг муҳими ёқилғини иқтисод қилиш ва атроф муҳитни ифлослантирмаслиги билан қулайдир.

ПИРАМИДА «СОҒАЯДИ.»

Жаҳондаги етти мўъжизанинг бири ҳисобланган 4500 йиллик Хеопс пирамидаси тобора емирилиб бораётганлиги олимларни қаттиқ ташвишга солмоқда. Пирамида қўриқчиси Массеф Муҳаммед Хассаннинг айтишича, бу улуғвор ёдгорликнинг устки гранит қатлами кўчириб олинмаганида у бунчалик «оғир касаллик»ни бошидан кечирмаган бўларди. Чунки устки қатлам ёдгорликни кучли қуёш нури, қаттиқ ёмғир ва қум бўронларидан ҳимоя қилиб турарди. Афсуски гранит қатлам мачитлар ва Қоҳира саройи қурилиши учун ташиб кетилди. Натижада ёдгорлик атроф муҳитдаги турли туман газлар таъсири туфайли янада аянчли аҳволга тушиб қолди.

Бир неча йил муқаддам Хеопс пирамидасини реставрация қилиш плани қабул қилинди. Бу иш учун 24 минг доллар ажратилган. Яқин кунларда ёдгорликни қайта тиклаш ишлари бошлаб юборилиши кўзда тутилмоқда.

МАКТАБДА САЛОМАТЛИК КЕЧАСИ

Тошкентдаги Маннон Уйғур номли 22-ўрта мактабда қизлар Совети ташаббуси билан «Саломатлик —туман бойлик» мавзуида қизиқарли учрашув бўлиб ўтди. Учрашувда тажрибали врач-гинеколог Н. Искандарова, Собир Раҳимов район соғлиқни сақлаш муассасаларининг шифокорлари — врач-гинеколог М. Халилова, мактаб врачи М. Саидқориева, медицина ҳамширалари М. Султонова, Ш. Олимжоновалар ва бошқалар иштирок этишди.

Кечада Н. Искандарова инсон саломатлиги, гигиена қоидалари тўғрисида гапирди. М. Халилова қизларни қизиқтирган саволларга жавоб берди. Учрашув сўнггида ўқитувчилардан М. Муҳаммедова, қизлар Совети раиси Х. Содиқова мактаб ҳаёти ҳақида гапирдилар.

Ш. ШАРИПОВА.

МЎЪЖИЗАЛАР ОЛАМИДА

ҚОРИНДАГИ АНКЕТА

Африкадаги баъзи қабилаларда ҳали ҳам ранг билан танага ҳошия бериш анъанаси давом этмоқда. Жумладан, наманг қабиласида шундай одат бор: оилада гўдак туғилиши билан ҳар тўрт йилда муттасил равишда унинг қорнига ўзига хос ғалати чизиқлар чизилади. Ҳошия берилган чизиқлар кейинчалик мазкур кишининг насл-насаби, келиб чиқиши ҳақида муфассал маълумот беради. Шунингдек, қориндаги чизиқлар жонли анкета бўлиб хизмат қилиши ҳам мумкин.

ЭНГ ЖАЖЖИ ҚИЗЧА

Англиядаги Нельсон шаҳрида жаҳондаги энг жажжи қиз дунёга келди. «Қушдек» қизни Дебора Уилкинсон деб аташади. Жажжи қизча туғилганидан икки ҳафта ўтганидан сўнг оғирлиги 567 грамм бўлиб, бўйи 28 сантиметр келган. Дебора ўзининг ўта енгил вазни билан олдинги «рекордчи» Дониа Маккамендан ўтиб кетди. Ахборотингиз учун шуни айтиш мумкинки, Дониа туғилганида 680 грамм бўлиб бўйи 30 сантиметр келган эди.

Д. ХУЖАЕВА.

Санъатнинг сеҳрли олами

ШАҲРИМИЗНИНГ КЎРГАЗМА ЗАЛЛАРИ БЎЙЛАБ

ОНА-ЮРТ ИЛҲОМЛАРИ

Камалакнинг етти хил ранги. Биз уни тубсиз, феруза осмон, ё чарақлаб, ё булутлар ортига беркинган қуёш, чексиз замин фонида кўргандагина ҳайратланамиз. Кўкка урилаётган фавворода қуёш нурлари синишидан ҳосил бўлган камалакларчи? Турфа ранглар товланиши майингина таралаётган оҳангдек шууримизга таъсир этади. Шунда биз табиатнинг буюк рассом каби яратган оддийгина мўъжизасидан ҳайратга тушган бўламиз. Табиатда эса бундай мўъжизалар кўп. Аммо биз уларни ҳамма вақт ҳам кўравермаймиз. Зеро уларни кўра олмоқ, ҳис этмоқ, сеҳрига тўймоқ учун оддий кўз камлик қилади. Аслида табиатдаги бундай турфа ранглар қўшиғини, оҳанглар суратини кўрмоқ учун унинг мафтуни, ҳақиқий ошиғи бўлмоқ шарт. Табиатни, инсонларни жўшқин бир меҳр-муҳаббат, ёниқлик билан сева олган қалбгина бу ранглар замиридаги неча минг хил рангин туйғуларни идрок этади. Агар унга туғма шоирлик ё рассомлик иқтидорини ҳам табиат ато этган бўлса бундай қалб табиатдаги мўъжизаларни қайта жонлантиришга, тоғлар ва дарёларга, дарахтлар ва қуёшга «тил киритишга» ҳам қодир бўлади.

Шу кунларда Ўзбекистон Давлат санъат музейи залларида асарлари кўргазмаси намойиш қилинаётган истеъдодли рассом Шуҳрат Абдурашидов ана шундай она юрт ошиғи, унинг ҳақиқий мафтуни, жўшқин куйчиси, ёниқ қалб эгаси эди. У табиатдаги, ҳаётдаги, одамлар қалбидаги гўзалликдан ҳайратланаркан ана шу ҳайрат ва ҳаяжонни полотнога кўчиришга ҳаракат қиларди. Рассомнинг кўргазмага қўйилган элликдан ортиқ картиналарининг барчасида ҳам унинг ижодий услубидаги инсонни табиат билан ҳамоҳанг, уйғун планда тасвирлаш, шу орқали унинг ички дунёси маълум қирраларини очиш, тематик композициялар яратиш орқали халқимизнинг, хусусан қишлоқ кишиларининг ўзига хос ҳаёт тарзи манзараларини акс эттириш хусусиятлари яққол кўзга ташланади. Айниқса унинг «Ишдан қайтиш», «Чашма бўйида», «Мен билан доим бирга бўлган байрам», «Ҳаёт бўсағасида», «Отпускага келаётган аскар» ва бошқа кўплаб картиналарида оддий манзаралар орасида унга алоҳида бир гўзаллик бўлиб туюлган нарсаларнинг фавқулодда теран моҳиятини ҳис этамиз. Бу асарларда рассомнинг она юртига, меҳнаткаш одамлари ва бетакрор гўзал табиатига муҳаббати янада чуқурроқ намоён бўлган. Рассом ҳар бир деталга: тоғлик ва қирлар, дарахтлар ва далалар, пахтазор ва одамлар, ўз юмушлари билан банд кишиларнинг ҳамма-ҳаммасига турфа ранглар тасвирида алоҳида образ бера олган. Уларни бир-бирига уйғун планда, яхлит композицияда тасвирлашга муваффақ бўлган.

Оқ сочли юксак тоғлар, мовий даралар қўйнидан шиддат билан оқиб ўтаётган тип-тиниқ ирмоқлар, табиатнинг инсонни ҳайратга солувчи ғуборсиз гўзал манзаралари Шуҳратни жуда ёшлигидан ўзига ром қилиб қўйган эди. Эҳтимол, у туғилиб ўсган Тепақўрғон (Уш область, Аравон райони) қишлоғининг ана шундай ҳассос табиат яратган абадий гўзалликлар бағридалиги бунга сабаб бўлгандир. У ана шу бетакрор манзараларни ранглар тасвирида акс эттиришни жуда-жуда истарди, машқ қиларди. Бу бўлғуси рассомнинг саккизинчи синфни битиргач, Тошкентдаги П. П. Беньков номли рассомлик билим юртига бошлаб келганди. Бу ердаги ўқиш йиллари унда рассомликка бўлган оддий қизиқиш, орзу-ҳавасдан қатъий ниятга айланди, рассомлик санъати сирларини янада чуқурроқ эгаллашга даъват этди. Унинг қалбида келгусида яхши рассом бўлиб етишишга катта ишонч бор эди. Бу ишонч туфайли у билим юртини битиргач, 1968 йил Москвадаги В. И. Суриков номли Давлат рассомлик институтида ҳам ўқий бошлади. 1974 йил Шуҳрат Абдурашидов институтнинг монументаль живопись факультетини муваффақиятли битирди. Унинг асарлари студентлик йилларидаёқ кўпчилик эътиборини қозонган эди. Шуҳрат Абдурашидов жуда қисқа умр кўрди. У институтни битиргандан кейинги беш йил ичида ғоят самарали ижод қилди, кўплаб оригинал полотнолар яратди. Бу даврда ёш рассомнинг истеъдоди тўла намоён бўлди. У портрет ва пейзаж, жанрли асарлар устаси сифатида танилган эди. Портрет жанри эса унинг ижодий услубида ўзига хосликка эга. У қайси соҳа намоёндаси образига мурожаат этмасин унинг характерини табиат фонида очишга эътибор берди. Бу жиҳатдан унинг шоир Абдулла Орипов, Рауф Парфи портретлари алоҳида ажралиб туради.

Шуҳрат Абдурашидов асарлари жуда кўп кўргазмаларда намойиш этилди. 1975 йили фашистлар устидан қозонилган ғалабанинг 30 йиллигига бағишланган республика кўргазмаси, «Ёшлар намойиш этади» номи билан уюштирилган Тошкентдаги республика бадиий виставкаларида Ш. Абдурашидов асарлари катта эътибор қозонганди. 1979 йили Москвада бўлиб ўтган ўзбек рассомлари ижодий кўргазмасидан жой олган республикамиз ўн бир рассоми асарлари орасида Ш. Абдурашидов мўйқаламига мансуб асарларнинг муваффақият қозонганлиги бежиз эмас. Унинг асарлари республикамиз ва Бутуниттифоқ бадиий виставкаларидан ташқари чет эл виставкаларида ҳам намойиш этилганди.

— Шуҳрат Абдурашидов асарларининг алоҳида кўргазмаси биринчи марта ўтказилмоқда,—дейди виставкани очаётиб, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, музей директори С. Ф. Абдуллаев.— Унинг ижоди ғоят серқирра бўлиб, у ўзбек тасвирий санъатида, живопись жанрида ўз ўрнига эга.

Истеъдодли рассом асарлари намойиш этилаётган музей заллари бўйлаб кезарканмиз, томошабинлар ҳар бир картина олдида ўйга ботиб, узоқ туриб қолаётганлиги, ҳар бир асарни диққат билан кўздан кечираётганлигининг гувоҳи бўлдик.

Бу ерда И. Ҳайдаровнинг Шуҳрат Абдурашидов хотирасига бағишланган «Сўнгги куз» номли картинаси ҳам қўйилган. Унда ёш рассом табиат фонида, тоғлар, дарахтлар, ўз юмушлари билан банд одамлар фонида кенг планда тасвирланган. Картинада образлар кўп. Бола аллалаётган аёл, бир-бири билан суҳбатлашаётган ёш йигит-қиз, юксак тоғлар ва довдарахтларнинг бир-бирига уйғун берилиши туфайли Шуҳрат Абдурашидовнинг бой маънавий дунёси, табиатимизга бўлган меҳри ёрқин акс этиб турибди.

Кўргазмада намойиш этилаётган «Рассом ва шоир» картинаси, шунингдек «Болаликни эслаб» картинаси эскизи, «Ёш шоир» портретлари, «Бахмаллик механизаторлар оиласи» каби полотноларда Ш. Абдурашидовнинг портрет чизиш санъати, манзара яратиш услуби яққол намоён бўлган. Айниқса, унинг 1976 йили яратилган «Опа-сингиллар» триптихида ҳам, она, ёш аёл, қўғирчоқ кўтарган қизлар тасвирларининг бир-бирини мантиқ жиҳатдан тўлдириб келиши ҳаёт боқийлигини ҳис этишга ундайди.

Шуҳрат Абдурашидов ёш шоирлар ва ёзувчилар, рассомлар, ижодкор кишилар портретини ишлашга катта эътибор берарди. Айниқса, унинг 1978 йили яратилган «Ўзбекистоннинг ёш шоирлари ва рассомлари» картинаси бу жиҳатдан диққатга сазовордир. Картинада ҳар бир образ аниқ, ижодкорларга хос психологик характер белгилари бўртиб кўринади. Картинада ижодкорлар ҳар хил ҳолатда, чуқур ўйга толган вазиятда тасвирланган. Ҳамма нима ҳақдадир ўйлаяпти. Ушбу картинадаги ҳар бир образнинг бетакрорлиги, аниқлиги томошабинни ҳайратга солади.

Ўзбекистон ССР маданият министрлиги, республика Рассомлар союзи, давлат санъат музейи томонидан ташкил этилган рассом Шуҳрат Абдурашидов асарлари кўргазмасини томоша этарканмиз, унинг картиналарини она юртимиз, унинг гўзал манзаралари, меҳнаткаш одамлари ҳақида яратилган гўзал қўшиққа ўхшатгимиз келади.

М. АБДУЛЛАЕВ.

• • •

СУРАТДА: Кўргазмада намойиш этилаётган Шуҳрат Абдурашидовнинг «Кузатиш» картинаси; «Опа-сингиллар» триптихидан намуна.

Х. Мирзакаримов фотолари.

«ТО» СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

О. МАҲМУДОВ: Фарзандимиз ҳали балоғат ёшига етмаган. Шундай бўлса-да у заводга ишга кирмоқчи. Айтингчи, уларга ўхшаган категориядаги ёшларни ишга қабул қилаётган пайтда синов муддати белгиланиши керакми? Умуман ишчи ёки хизматчиларни ишга қабул қилаётган пайтда уларни дастлабки синовдан ўтказишдан мақсад нима?

Жавоб: Меҳнат шартномаси тузилаётган пайтда томонларнинг, яъни маъмурият билан ишга кираётган ишчи ёки хизматчининг келишувига биноан синов муддати белгиланиши мумкин. Бундан кўзда тутилган асосий мақсад —ишчи ёки хизматчининг қабул қилинаётган ишга яроқли ёки яроқсизлигини аниқлашдан иборатдир.

Дастлабки синов муддати ишчилар учун бир ҳафтадан, хизматчилар учун икки ҳафтадан ва масъул ходимлар учун бир ойдан ошмаслиги керак.

Ишчи ёки хизматчининг вақтинча меҳнатга лаёқатсиз пайти, шунингдек бошқа узрли сабабларга кўра ишга чиқмаган кунлари синов муддатига кирмайди.

18 ёшга тўлмаган шахсларга, ҳунар-техника билим юртларини битирган ёш ишчиларга, олий ва ўрта махсус ўқув юртларини тугаллаган ёш мутахассисларга, банд этиб қўйилган жойга ишга келган улуғ Ватан уруши инвалидларига, шунингдек вақтинчалик ва мавсумий ишларга қабул қилинадиган шахсларга бундай синов муддати белгиланмайди.

• • •

М. АЗИМОВА: Мени бир масала қизиқтиради: айтингчи, харидор магазин витринасига қўйилган товарни сотишни талаб этишга ҳақлими?

Жавоб: Амалдаги қоидага кўра магазинларнинг витриналарига сотувда бўлган товарларнинггина намуналари қўйилади. Агар магазинда витринага қўйилган товар намунаси тугаб қолган бўлса, бундай ҳолларда харидор витринадаги товарни сотишларини талаб қилишга ҳақлидир. Бундай ҳолларда шу товар сифати албатта кўздан кечирилиши керак. Бу ерда шуни таъкидлаб ўтиш керакки, бу қоида витриналарни безаш мақсадида қўйилган товарларга тадбиқ этилмайди.

• • •

Ш. БАРАТОВ: Менга шаҳримиздаги музика асбобларини ремонтдан чиқариб берадиган бирлашма адресини беришингизни сўрайман.

Жавоб: «Техсложбитприбор» ишлаб чиқариш бирлашмаси бошқа маиший хизмат турлари билан бир қаторда барча турдаги чолғу асбобларини ремонтдан чиқариш ишлари билан ҳам шуғулланади. Унинг шаҳримиз районларида устахоналари бор. Шулардан бири Ленин кўчасидаги 73-уйда жойлашган. Қўшимча маълумотларни 91-05-32 рақамли телефондан билиб олишингиз мумкин.

• • •

Б. КАРИМОВ: Буюртма бўйича дераза ромларини тайёрлатмоқчи эдик. Шундай буюртмаларни бажариб берадиган махсус бошқарма бор экан. Шу бошқарма қаерда жойлашган?

Жавоб: Шаҳримизнинг Тимирязев кўчасидаги 20-уйда «Стройрембыт»нинг Тошкент шаҳар бошқармаси жойлашган. Бу ерда аҳоли буюртмасига кўра дераза ромлари, эшиклар ва бошқа дурадгорлик юмушлари бажарилади. Шу хусусдаги қўшимча маълумотларни олмоқчи бўлсангиз 35-10-42 рақамли телефонга қўнғироқ қилишингизни маслаҳат берамиз.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

М. Қориёқубов номидаги ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1, 2 ЯНВАРЬ СОАТ 19.00 ДА

М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМИДАГИ УЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

«ГЎЗАЛ» АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
Олмахон ҲАЙИТОВА (1 январда).

Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти

ГУЛШОД ОТАБОЕВА

СОЛИСТЛАР:

ФАХРИДДИН УМАРОВ,
ГУЛЧЕҲРА ИСМОИЛОВА, ХОЖИАКБАР ХАМИДОВ,
ТАВАККАЛХОН ТУРСУНОВА, ҲАСАН КАРИМОВ,
Тоштемир ТОХИРОВ, Олимжон ОРИФЖОНОВ,
Гулнора ОДИЛОВА, Мастура ФАЗЛИДДИНОВА.

Сатира, юмор ва интермедия ижрочиси
Абдуфаттоҳ САИДОВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

«ГЎЗАЛ» ансамблининг бадиий раҳбари— Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Олмахон ҲАЙИТОВА.
Музика раҳбари Туйғун ОТАБОЕВ.
Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

«ТАШКОМИССИОНТОРГ»НИНГ КОМИССИОН МАГАЗИНЛАРИ

ҚУЗГИ-ҚИШКИ МАВСУМ САНОАТ МОЛЛАРИНИ

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

СИЗ ЯНГИ ВА ИШЛАТИЛГАН, КИЙИЛГАН, УРИНМАГАН БУЮМЛАРНИ КОМИССИЯГА ТОПШИРИШИНГИЗ ВА СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН.

МАГАЗИНЛАР АДРЕСИ:

5, 21 — Госпиталь бозори.
7, 8, 24, 26 — Октябрь бозори.
22, 36 — Фарҳод ярмаркаси.
1, 2, 3, 12, 23 — Навоий кўчаси, шаҳар ярмаркаси.
4, 9, 10, 32, 41 — Олой бозори.
11 — Қуйлиқ бозори.
16 — 4-турар-жой шаҳарчаси.
20 — Первомайск бозори.
30 — Фрунзе бозори.
37 — Бешёғоч бозори.

Мебеллар, радиоэлектр ва маданий моллар қабул қилиш бўйича 14-ихтисослаштирилган комиссион магазин Навоий кўчаси, шаҳар саноат моллари ярмаркасида жойлашган.

Чилонзор массиви, 5-квартал, 1-уйда жойлашган 6-универсал комиссион магазини экспортга юборишга ярoқли бўлган қўлда тўқилган гиламлар ва гиламдўзлик буюмларини қабул қилади.

Экспортга танлаб олинган гиламларнинг эгаларига топширилган қўлда тўқилган гиламлар ва гиламдўзлик буюмларининг ҳар бир квадрат метри учун машинада тўқилган гиламларнинг 4 квадрат метри берилади.

Тошкент шаҳрининг бозорларида жойлашган магазинлар соат 9.00дан 18.00гача, шаҳар ярмаркаларидаги магазинлар эса соат 10.00 дан 19.00 гача ишлайди.

«ТАШКОМИССИОНТОРГ» МАГАЗИНЛАРИНИНГ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Узбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги қошидаги
104-шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юрти
1981—82 ўқув йилига

ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

8 синф маълумоти бўлганлар қуйидаги касблар бўйича уч йиллик ўқишга қабул қилинади: **контроль-ўлчов асбоблари ва автоматикаси ремонти бўйича слесарь. Еритиш асбоблари, кучланиш гармоқлари ва электр асбоб-ускуналари бўйича электромонтажчи; юқори вольтли электр узатиш линиялари монтажи ва ремонти бўйича электромонтёр, автомобиллар ремонти бўйича слесарь.**

Ўқувчилар 3 марта иссиқ овқат, кийим-кечак билан таъминланадилар, ишлаб чиқариш практикаси даврида пул билан мукофотланадилар.

Битириб чиқувчилар билим юртини тамомлаганларидан сўнг белгиланган формада диплом оладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ўқув юртларига юборилади.

Ўрта маълумоти бўлганлар ва Совет Армияси хизматидан қайтиб келганлар қуйидаги касблар бўйича

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Қозон агрегатлари бўйича машинист ёрдамчиси, қувур агрегатлари бўйича машинист ёрдамчиси, электр асбоб-ускуналарининг монтажчиси, электр пайвандловчи, иссиқлик билан ишловчи кучланиш асбоб-ускуналарининг ремонти бўйича слесарь, электромонтёрлар.

Машғулотлар — группалар тўлгандан кейин бошланади.

Ўқувчилар ўқиш даврида 30 сўм стипендия оладилар, ишлаб чиқариш практикаси даврида пул мукофотлари оладилар.

Билим юртини тамомлаганлар белгиланган формада аттестат оладилар.

Билим юртида ўқувчиларнинг яхши билим олишлари учун яхши жиҳозланган ўқув кабинетлари, спорт тўгараклари, бадиий тўгараклар мавжуддир.

Тошкент шаҳрида яшовчи ўқувчиларга махсус автобус хизмат кўрсатади.

Билим юртининг ётоқхонаси бор.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни тақдим этиш керак: директор номига ариза; маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, медицина справкаси (286-форма), турар жойидан справка, 3х4 см. ҳажмли 3 дона фотосурат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, ҳарбий хизмат гувоҳномаси ёки харбий билет.

Бизнинг адрес: 702169, Тошкент область, Орджоникидзе район, ТашГРЭС посёлкаси (152-Олой бозори — Қибрай автобуси ва 115-автобуснинг «ТошГРЭС» посёлкаси» бекати). Телефонлар: 62-12-16, 62-12-51, қўшимча телефонлар: 6-12, 3-18.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 30/XII да **Келинлар қўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1, 2/I да **Кулги кечаси.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— СОВЕТ ЦИРКИ УСТАЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ.

КИНО

30 ДЕКАБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ҚАЛБИНГДА НИМА БОР-А?»— **Нукус.**

«АСРЛАР ҚАЪРИДА»—**Қозоғистон.**

«МАХФИЙ БУЮРТМА»—**Москва.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЭКИПАЖ» — **Восток** (18.30, 21.00).

«АСРЛАР ЧЕГАРАСИДА» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда).

«УЛАР АКТЕР ЭДИЛАР»— **Искра** (16, 18, 20.00).

«КЎЗИНГГА ҚАРА»— **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли, Қозоғистон** (жуфт соатларда).

«ОТИШ ҲУҚУҚИ» — **Дружба** (тоқ соатларда).

«МАТРОСЛАРНИНГ САВОЛИ ЙЎҚ»—**Дружба** (жуфт соатларда).

31 ДЕКАБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ҚАЛБИНГДА НИМА БОР-А?»— **Нукус.**

«АСРЛАР ҚАЪРИДА»—**Қозоғистон.**

«МАХФИЙ БУЮРТМА»—**Москва.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЭКИПАЖ» —**Восток** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

«АСРЛАР ЧЕГАРАСИДА» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда).

«УЛАР АКТЕР ЭДИЛАР» — **Искра** (16, 18, 20.00).

«КЎЗИНГГА ҚАРА»— **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли, Қозоғистон** (жуфт соатларда).

«ОТИШ ҲУҚУҚИ» — **Дружба** (тоқ соатларда).

«МАТРОСЛАРНИНГ САВОЛИ ЙЎҚ»—**Дружба** (жуфт соатларда).

1 ЯНВАРЬ КУНИ

СИЗЛАРНИ БУТУН ОИЛА БИЛАН

ТОШКЕНТ РЕСТОРАНЛАРИГА

КУНДУЗГИ ОИЛАВИЙ ОВҚАТГА ТАКЛИФ ЭТАМИЗ.

ЯНГИ ЙИЛ ҚИЁФАСИДА БЕЗАТИЛГАН ЗАЛЛАРДА 2—3—4 ВА УНДАН КЎП КИШИЛАР УЧУН ДАСТУРХОН БЕЗАТИЛАДИ.

Байрам таомлари шундай тузилганки, Сиз бу ерга фарзандларингиз билан келишингиз мумкин.

ДИДЛИ ПАЗАНДА, ОШПАЗЛАР, ОФИЦИАНТЛАР СИЗНИНГ МАРОҚЛИ ҲОРДИҚ ЧИҚАРИШИНГИЗ УЧУН ХИЗМАТ ҚИЛИШАДИ.

ТОШКЕНТ РЕСТОРАНЛАР ТРЕСТИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА
1—10 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ
СОАТ 11 ДА, 13, 15.00 ДА

ЯНГИ ЙИЛ АРЧАСИ

МУЛЬТФИЛЬМЛАРНИНГ ҚАҲРАМОНЛАРИ ҚОРБОБО ҲУЗУРИДА МЕҲМОНДА.

Марказий «Юбилей» спорт зали кассасида олдиндан билет сотиш ташкил этилган.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Кассалар ҳар куни соат 10.00 дан 19.00 гача ишлайди.
Справкалар олиш учун телефонлар: 46-03-12, 46-07-53.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ
Ф. ХЎЖАЕВ НОМЛИ 1-ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИ БАЗАСИДАГИ
143-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қўшимча

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлайди: ПОЙАФЗАЛ БОШЛИҒИНИ БИЧУВЧИ, ЗАГАТОВКА ТИКУВЧИ, ПОЙАФЗАЛ ТИКУВЧИ, ТАЙЁР МАҲСУЛОТНИ ҚАБУЛ ҚИЛУВЧИ КОНТРОЛЕРЛАР, ЧАРМ-ГАЛАНТЕРЕЯ МАҲСУЛОТЛАРИНИ ТИКУВЧИЛАР, СЛЕСАРЬ-РЕМОНТЧИ, ЭЛЕКТРОМОНТЕР, КОНСТРУКТОР-МОДЕЛЬЕР.

Билим юртига қабул қилинган 8— 10 синфни тамомлаган ўқувчиларга ҳамма ҳунарлар бўйича ўқиш муддати 6 ой ва улар 70 сўм стипендия билан таъминланадилар. Практикада ишлаган иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртини битирганлар Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасида ва чарм-галантерея фабрикасида ишлайдилар.

Билим юрти қошида ўқувчиларнинг маданий ҳордиқ чиқариши учун пойафзалчилар маданият саройи ва ундаги туристик ва спорт, ҳаваскорлик тўгараклари мунтазам ишлаб турибди.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирган ўқувчиларга техникум ва институтларга кириш учун йўлланма берилади.

Ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) **соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.**

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 6-уй (122, 123-автобуслар, 2, 3, 6, 14-троллейбусларнинг «Пойафзал фабрикаси» бекати). Телефонлар 53-99-91, 53-99-04.

ДИҚҚАТ: ЭЛЕКТР!

Электр рўзғор асбоблари турмушимизга шунчалик сингиб кетдики эндиликда улар бизнинг саховатли ва ишончли ёрдамчиларимиз бўлиб қолди.

Электр қуввати инсонга бебаҳо хизмат кўрсатади, лекин унга нотўғри ёки эҳтиётсизлик билан муомала қилинса, ҳаётни хавф остида қолдириши мумкин.

Янги йил байрамига саноқли кунлар қолди. Шу куни ҳар бир хонадондаги арчаларда ранг-баранг чироқлар ёнади, радиола, проигриватель, магнитофон, телевизор ишлаб туради. Биз фойдаланадиган электр асбоблари хавфсиздир. Бу ҳақда конструкторлар, инженерлар, уларни яратишда қатнашган ҳамма кишилар ғамхўрлик қилишган.

Шу нарсани унутмаслик керакки, улар бузилган ҳолда инсон ҳаёти учун хавф туғдиради!

Айниқса, электр қуввати болалар учун хавфлидир. Бахтсиз ҳодисаларнинг асосий сабаби—болаларнинг электр узатиш линиялари атрофида шўхлик қилиши, штепсель розеткаси, патронлар, виключателлар ва тармоққа уланган электр асбобларининг ток ўтказувчи очиқ жойларига қўл текказишдир!

ҲУШЕР ВА ЭҲТИЕТ БУЛИНГ!

Осилиб ёки узилиб қолган электр симларини кўрсангиз унинг яқинига борманг, бу ҳақда дарҳол тегишли жойга хабар қилинг, шу нарсани билиб қўйиш лозимки, ерда узилиб ётган электр симига фақат қўл текказиш эмас, балки 8 метрдан яқин бориш ҳаёт учун хавфлидир.

Трансформатор подстанцияларининг ичига кириш, тақсимлаш шчитлари ва бошқа электр қурилмаларининг эшикларини очиш қатъий ман этилади.

Электр сими, штепсель розеткаси, чироқларнинг вилкаси, лампали патронлардаги ҳар қандай носозлик электр ток уриши ва ёнғин келиб чиқишининг манбаи бўлаолади.

Электр асбоблари ва электр симларини ремонт қилманг. Бу ишларни мутахассис—электрчи бажариши лозим.

Ток урган кишига тўғри ва тез ёрдам кўрсатилса унинг ҳаётини сақлаб қолиш мумкин.

Бунинг учун «03» телефони орқали «Тез ёрдам»ни чақириш керак.

Электр қувватидан фойдаланаётганингизда ҳушёр ва эҳтиёт бўлинг, электр хавфсизлиги қоидаларига жиддий риоя қилинг!

«УЗЭНЕРГОСБИТ».

ИШОНЧЛИ «ЦЕНТ»

КИР ЮВИШ МАШАҚҚАТЛИ ИШ ЭКАНЛИГИНИ ҲАР БИР УЙ БЕКАСИ БИЛАДИ.

АГАР СИЗ «ЦЕНТ» ДЕБ АТАЛГАН ЭЛЕКТР ЦЕНТРИФУГАСИДАН ФОЙДАЛАНСАНГИЗ

МЕҲНАТИНГИЗ БИРМУНЧА ЕНГИЛЛАШАДИ, ЮВИЛГАН КИРЛАР ЕНГИЛ ВА ТЕЗ СИҚИЛАДИ.

Ювилган кирларни центрифуга бакига бир текисда алоҳида қилиб шундай жойлангки, улар бак чизиғидан чиқиб қолмасин, кейин қопқоқни беркитиб, электр тармоғига улайсиз. Уч минут ўтгач сиқилган кирларни ёйиш мумкин.

«ЦЕНТ» ҳажмининг унча оғир эмаслиги (12 кг.),
ишлатишда оддийлиги,
пухталиги учун ҳам
уй бекаларининг содиқ ёрдамчиси ҳисобланади.

Тайёрловчи завод — Арманистондаги «АРМЯНЭЛЕКТРОМАШ» электр машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмаси «Цент» рўзғор электр аппаратининг магазиндан харид қилинган кундан бошлаб 2 йилгача бузилмасдан ишлашига кафолат беради.

Баҳоси — 42 сўм 50 тийин.

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

«ЦЕНТ» ЭЛЕКТР ЦЕНТРИФУГАСИНИ ХАРИД ҚИЛИШ МАСАЛАЛАРИ ЮЗАСИДАН «УЗХОЗТОРГ»НИНГ РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ БАЗАСИГА МУРОЖААТ ҚИЛИНГ!

«УЗХОЗТОРГ» РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ БАЗАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

30 ДЕКАБРЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.35 «Спорт-81». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Фан оламида». 20.15 «Соғ бўл, азизим». Телевизион бадиий фильм премьераси. 21.30 «Время». 22.05 «Даврани кенг олинг». Эстрада программаси. 00.05 Дунё воқеалари.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

19.30 Волейбол бўйича СССР чемпионати. МАСК—«Сокол» (Киев). Хотин-қизлар. 20.15 «Халқ оҳанглари». 20.30 «Ҳамдўстлик». Телевизион журнал. 21.15 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 21.30 «Время». 22.05 «Омад дақиқаси». Телевизион бадиий фильм. 23.10 «Иттифоқ шаҳарлари, дунё шаҳарлари бўйлаб». В. Маяковский шеърлари.

Узбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Янги йил эртаги». Мультфильм. 18.20 Болалар учун. «Биз қувноқ ва шодон яшаймиз» (рус.). 18.50 «В. И. Ленин —кўп миллатли совет социалистик давлатининг асосчиси». В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалидан репортаж. 19.10 «Тошкент Янги йил арафасида». 19.30 «Ахборот». (рус.). 19.45 «Футбол чорраҳаларида». 20.30 «Ахборот». 20.50 «Дўстлик қўшиқлари». Концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Муқаддима». Бадиий фильм. 23.15 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги. 23.45 Кўрсатувлар программаси.

II

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 Эстетика асослари. Архитектура. 19.00 «Советлар мамлакатининг кишилари». Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 20.00 Янгиликлар. 20.15 «Тийт Хярм рақсга тушади». Фильм-концерт. 21.20 «Тикланиш трассалари». Телефильм. 21.30 МТ IV.

31 ДЕКАБРЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.05 Социалистик мамлакатлар космонавтларининг парвози ҳақида ҳужжатли фильмлар программаси. 10.50 П. И. Чайковскийнинг «Шчелкунчик» балети. ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театрининг спектакли. 12.45 «Ҳаётга йўлланма». 13.45 Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси симфоник ва эстрада куйлари оркестрининг чиқиши. 13.55 «Тўрт оғайнининг ҳаёти ва саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1 ва 2-сериялар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Тўрт оғайнининг ҳаёти ва саргузаштлари». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 3 ва 4-сериялар. 16.20 «Рус жилолари». «Березка» Давлат хореографик ансамбли иштирокида фильм-концерт. 17.20 «Мўъжизасиз-мўъжизалар». Киноилова. «Ўтмишни хотирада сақла...». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.

18.20 «Қиш эртаги». Концерт. 19.00 «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 Дунё воқеалари. 19.30 Шахмат бўйича уч марта жаҳон чемпиони А. Е. Карпов билан учрашув. 20.20 «Ватаним менинг». Мамлакат бадиий коллективларининг чиқиши. 21.05 Қисқа метражли телевизион бадиий фильм премьераси. 21.30 «Время». 22.05 Қувноқ мультконцерт. 22.45 Фигурали учиш усталари иштирокида муз устида бал. 23.40 «Цирк санъати». 00.10 Концерт-вальс. Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиосининг Катта симфоник оркестри ижро этади. 00.40 «Ватаним менинг». Телевизион ҳужжатли фильм. 00.50 «ЯНГИ ЙИЛ БИЛАН, ЎРТОҚЛАР!». Совет халқига табрик. 01.05 «Голубой огонёк». 04.30 Рақс зали. 05.00 Эстрада куйлари ва оҳанглари.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

18.10 «Нима? Қаерда? Қачон». Телевизион викторина. 19.15 Г. Голдсмит. «Хатолар туни». Телевизион спектакль. 21.15 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 21.30 «Время». 22.05 «Бу шодон планета». Телевизион бадиий фильм. 23.35 «Давлат Третьяков галереяси заллари бўйлаб». Илмий-оммабоп фильм. 00.10 Балет артистларининг чиқиши. 00.40 «Ватаним менинг». Телевизион ҳужжатли фильм. 00.50 «ЯНГИ ЙИЛ БИЛАН ЎРТОҚЛАР!». Совет халқига табрик.

Узбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Тимошканинг арчаси», «Типратикон қандай қилиб пўстинини ўзгартирди». Мультфильмлар. 11.50 Болалар учун концерт. 12.30 «Олтин калитча». Бадиий фильм (рус.). 17.50 Кўрсатувлар программаси. 17.55 Болалар учун. «Қувноқ дақиқалар».

18.30 «Инсон, яшайвер». Ҳужжатли фильм. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 « Ўзбекистон 81 йил. Республикани куйлайман». Видеофильм премьераси. 20.20 «Муз, қор, спорт». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Цирк, цирк, цирк». 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Янги йил базми». Байрам музикали программаси. 23.45 «ЯНГИ ЙИЛ БИЛАН, ЎРТОҚЛАР!» Совет халқига табрик. 00.05 «Янги йил базми». Байрам музикали программасининг давоми.

II

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 Болалар учун фильм. «Шустрик ва Мямликнинг Янги йил туши». 19.00 «Ноқоратупроқ ҳақида сўз», «Узумчилар». «Оталар ва болалар» туркумидан телефильмлар. 19.40 «Қорли жилолар». Фильм-концерт. 20.05 Янгиликлар. 20.20 «Телеграммалар, телеграммалар, телеграммалар». Фильм-концерт. 21.30 МТ IV.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41 ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат, —33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-63-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-68-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83, совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19. фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот—33-28-95. спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими —33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

30 ДЕКАБРЬ, 1981 й.

Р— 03384. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. В—2199. ИНДЕКС 64690